

SLOVENSKI NAROD.

— Največji tiskovni strošek, izdati morajo v pravnici, ter vsa po pošti prejemani na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe — za letodolne splošne naročnine se ne obračuna. — Za oznanila se plačuje od petdesetopet petdeset po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Nakupni se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Shod v „Mestnem domu“.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je za včeraj zvečer sklical v „Mestni dom“ shod, na katerem naj bi se razpravljalo o obnavljanju in sklepih državnozbornskega odseka za volilno reformo, tičočih se Koroške, Kranjske in Štajerske. Kdor ve, kako so koroški in štajerski Slovenci oropani svojih političnih pravic, kako se je včeraj naredilo s Kranjsko, kako se hoče narediti s Primorsko, ta ve, kake važnosti je, da narodno-napredno meščanstvo v zvezi z narodno-naprednim delavstvom izreče svoje mnenje o tej reformi in da svojim poslancem diktira, kako naj postopajo. V to svrhu je bil sklican včerajšnji shod.

Klerikalci so se hudo bali tega shoda iz naravnega vzroka, ker so vedeli, da se bo na shodu dokazalo, da so kranjski klerikalci prodali in izdali koroške in štajerske Slovence in da je meščanstvo in delavstvo na Kranjskem oiganjeno za svoje pravice. Da bi se o tem ne govorilo, hoteli so razbiti shod in v ta namen po Ljubljani in okolici raztrosili na tisoče listkov, s katerimi so pozivali delavce in delavke, naj pridejo na shod, da jim omogočijo njihov namen. Povabilu so se odzvali tudi socialni demokratje. Dasi je bil shod določen na polu 9. uro, je bilo že ob polu 8. veliko ljudstva pred „Mestnim domom“. Socialni demokratje in klerikalci so sklepali največja prijateljstva.

Narodno-napredna stranka je postopala z največjo lojalnostjo. Razen par klerikalnih hujšakcev kakor Gostinčarja, Moškerca in Štefeta so pustili reditelji vsakega moškega v dvorano, Štefe in drugi so se pozneje v dvorano vtihotapili. Prav nobenega razločka se ni delalo in to iz naravnih razlogov: vedeli smo, da bo imelo meščanstvo in narodno delavstvo na shodu ogromno

večino in hoteli smo, naj svobodno povedo tudi druge stranke svoje mnenje. Za nas bi bilo to le dobro, zakaj razprava bi bila pokazala, da so edini liberalci nositelji in branitelji slovenske narodne misli, da so slov. naprednjaki resnični nacionalisti, klerikalci in soc. demokratje pa brezdomovinski internacijonalisti.

Lojalnost in vljudnost narodno-napredne stranke je bila tako velika, da so reditelji že pred 8. uro dali odpreti dvorano, dasi je bil začetek shoda določen šele na polu 9. uro. Socialni demokratje in klerikalci so hiteli zasesti stole, misleč, da bodo imeli tu trdnjavo, s katere bodo lahko terorizirali ves shod. Toda zmotili so se v svojih računih. Okolu pol 9. ure so začeli prihajati naprednjaki v velikih trumah, napredni mestjani in napredni delavci in tedaj se je pokazalo, da so klerikalci in socialisti svoja upanja zidali na pesek. O ogromna večina na shodu je bila napredna. Navzočih je bilo 100 do 120 soc. demokratov, kakih 50 do 80 klerikalcev in nad 300 naprednjakov.

Shod je otvoril dr. Ravnihar, ki je naznanil, v kak namen je sklican shod. Protestirati hočemo proti znanim sklepom, izvršenim v odseku za volilno reformo glede Koroške, Štajerske in Kranjske. Krvaveti mora človeku srce, ako pomisli, kako kruto se ubijajo Slovenci na Koroškem in Štajerskem in damo duška svojemu ogorčenju nad to vnebovpijočo krivico, zato smo se danes tukaj zbrali.

Socialni demokratje in klerikalci so začeli potem razsajati zaradi volitve predsednika shoda. Zlasti se je drl neki očitno popolnoma pijani človek, neki Poglaj, ki je menda sam upal, da bo predsednik.

Soc. demokrat Kristan je podal sledečo izjavo:

Socialni demokratje so se udeležili shoda, da precizirajo svoje sta-

lišče glede dogodkov, odigranih v odseku za volilno reformo, nimajo pa namena delati nemir, ampak žele, da se shod mirno izvrši in da vsak govori, dokler ni gotov. Soc. demokratje je vseeno, kdo je predsednik. Ako bodo soc. demokratje, govorila bosta najprej naznanjena govornika dr. Tavčar in dr. Triller, še le potem ostali naznanjeni govorniki.

Ko je dr. Novak predlagal za predsednika dr. Ravniharja, je ogromna večina zborovalcev sprejela predlog z viharim odobravanjem, dočim so klerikalci in socialni demokratje videč, da so v manjšini, kričali kot besni in vihteli palice. Vpitje je bilo strašansko in se ni hotelo poleči.

Kristanu se je posrečilo nato pripraviti kričanje do tega, da so vsaj toliko utihnili, da je dejal: Ne prepirajmo se zaradi predsednika! Prosim somišljenike, da ne storite nič, iz česar bi se dalo sklepati, da hočemo shod onemogočiti. Akceptirajte sedanjega predsedstvo, ki nam bo gotovo dalo besedo, če se bomo oglašili zanjo. (Gotovo! kličejo naprednjaki.)

Nastopil je dr. Triller, ki se je v svojem govoru pečal le s krivicami, kijih je vlada po zaslugi kranjskih klerikalcev zadala koroškimi Slovincem. „Pereat kravja kupčija, proč s takim vladnim načrtom!“ je vzkliknil govornik. Tu se vtakneta vmes stari Gostinčar in soc. demokrat Kocmur, ki kričita nekaj proti govorniku. Ker je Gostinčar venomer otresal svoj krščanskosocialni jezik, postavili so ga naprednjaki kratkoma na prosto. Bil je prvi, ki je bil slovesno ven vržen in dobil na pot nekaj brc.

Ko se je vsled tega nastali šunder nekoliko polegel, nadaljeval je govornik dr. Triller.

Majhen je narod slovenski in malokdaj imamo priliko, da bi mogli dati duška ogorčenja zaradi krivic, ki se nam gode dannadan. Pred par dnevi pa je prišla taka redka prilika.

Vse se je oziralo na Dunaj, kjer se je bil boj za naše narodne pravice. V svojo žalost moramo reči, da je sramotno za nas, kar se je izvršilo. In kdo je kriv tega? Tista slovenska ljudska stranka, ki je vzela slovensko narodnost v zakup. (Štefe: dokaz!) Bom dokazal. (Klici klerikalcev: Lagal bo!) (Klici med naprednjaki: Ven s Štefetom!) Vendar Štefe ostane še v dvorani in v potu svojega obraza zapisuje po možnosti, kolikor more, da bi zagrozil v dr. Šusteršičevem imenu s kako kazensko tožbo.

Govornik nadaljuje:

Slovenski možje, apelujem na vašo razsodnost, da poveste, ali ni resnica, da je vladni načrt za koroške Slovence vnebovpijoča krivica? (Najhujša krivica!) In ako je tako, ali ni bilo v odseku za volilno reformo treba se potegniti zanje? (Gotovo!) Splošna volilna pravica mora biti tudi nacionalna. Vendar načelnik slovenske ljudske stranke je molčal v odseku takrat ko se je šlo za obstoj ali neobstoj naših karavanskih bratov. (Fej!) Žlindra! Izdajalec je mesto sebe poslal v boj dr. Ploja, dvornega svetnika, ki je v mekih besedah govoril in ni dosegel nobenega uspeha. (Klici: Šusteršič je od vlade kupljen! Burno pritrdjevanje.) Tudi takrat je naš veliki Slovan molčal, ko je dr. Lemisch cinično priznal, da se koroške Slovence mešari in kolje, kot se kolje nedolžno živinče! Lemisch je povedal, da se je v zadnjih 30 letih raznaradilo na Koroškem 1/3 Slovencev in da bodo Nemci delali z vsemi silami na to, da izginejo v doglednih časih s površja. Dr. Šusteršič tudi zdaj ni zinil nobene besedice. (Klici: Skandal, izdajalec, na vešala z njim!) Ko je vlada slišala cinično izjavo Lemischevo in nobenega reagiranja dr. Šusteršiča nanjo, ni nič čudnega torej, da je bila prepričana o izreku: Qui tacet, consentire videtur. Ko je pa češki poslanec Klofač obsojal

avstrijsko politiko na Balkanu in govoril kot Slovan v prilog slovenskim balkanskim narodom, oglasil se je dr. Šusteršič in ščitil postopanje avstrijske vlade. (Tu začne Štefe nekaj kričati. Ker ne da miru, nastane vihar. Naprednjaki ga postavijo z nekaterimi najsrboritejšimi pristaši pred vrata. Padlo je nekaj zausnic. Socialni demokratje, ki so prej tako pravili, kako bodo mirni, vpijejo vse vprek in nastane med njimi in naprednjaki nekoliko pretepa, ki se pa v par minutah poleže. Dva socialista sta bila ven vržena.) Govornik dr. Triller nadaljuje:

Da bi se bil Šusteršič potegnil za koroške Slovence, se bi mu ne bilo treba učiti nič novega. Pogledal naj bi bil Italijane, ki so v dveh dneh dosegli z obstrukcijo, kar so hoteli, seveda na naš rovaš. Ne ščiti me imuniteta, vendar morem z mirno vestjo izjaviti: postopanje Šusteršiča v odseku za volilno reformo je podobno narodnemu izdajstvu kakor jajce jajcu. Vse bi prekalil jaz, če bi bil dr. Šusteršič v odseku v odločilnem trenutku prijel za mizo ali tintnik, česar je vajen, in prišel obstruirati. A ni storil tega. Za kulisami je sklenil sramotno izdajstvo, kravjo kupčijo. (Izdajalec! Lopov!) Ako je Šusteršičovo delo delo za narod, potem ne vemo, kaj je izdajstvo. Zato je bila dolžnost narodno-napredne stranke, da je sklicala današnji shod. Sklicala je vse, ki jim teče, po žilah slovenska kri, ki jim še ni otrpnilo srce v brezdomovinstvu in neljubezni do rodni bratov onstran Karavank. Prišli smo, da protestiramo zoper krivice, storjene koroškimi Slovincem, da spoznajo, da smo tudi tostran Karavank Slovenci in ne samo Šusteršiči. (Viharno odobravanje.) Gnil bi bil naš narod, če bi ne pokazali svojega ogorčenja nad imenovanimi krivicami, ki so se jim zgodile.

Oziram se zdaj na socialne demokrate. Malo je tako hudih pristašev volilne reforme, kot so oni. A če pomislimo, kako je dr. Adler kot zastopnik socialnih demokra-

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Teško bo, vitez Zlatopoljec. Shod bo skriven. Motite se, če mislite, da pridejo samo pokorniki. Shoda se udeležijo tudi zanesljivi kristjanski mestjani. Versko nasprotje je sicer ostro ali skrb za skupni blagor je še večja. Mestjani vas ne poznajo in zahtevali bodo pojasnila, kdo da ste in kaj da hočete. Ko bi vas vpeljal stari David, bi že šlo, ali David vam ne bo hotel ugoditi, ker vam ne zaupa. Ali mi je treba šele povedati, da bi rad za vas jamčil, če bi to kaj pomagalo? Ne, ni treba. Verujte mi, jaz imam pravico, razumevati vašo bol. Moje ime je tajnost, ki je na svetu nihče ne more izdati; če bi jo kdaj razkril, bi pojmi, zakaj stojim na vaši strani, naj se zgodi karkoli. Prisegel sem tudi z drugimi vred, da ne bom nikdar in nikomur povedal, kar se govori in sklepa na teh tajnih shodih in svoje prisega ne bom prelomil.“

„Ne zahtevam tega. Prosim vas

le, pokažite mi kraj, kjer bo shod. Ta kraj pač ni tajnost, saj ga poznajo ne le spokorniki, nego tudi drugi mestjani. Meni se gre v prvi vrsti za to, da spoznam osebno, da vidim na svoje oči udeležnike.“

Krvosrd je nekaj časa omahoval in premišljeval, kaj naj stori, ali naj Zlatopoljcu ugoditi ali ne, potem je rekel:

„Ustrežem vam, vitez Zlatopoljec, dasi bi tega pravzaprav ne smel storiti. Prisegel pa sem le, da bom molčal o sklepih naših shodov in nič več. Če se hočem poslužiti zvijače, s katero smo se včasih kot otroci kratkočasili, vam pomorem. Toda odidite, še predno se vrne David. Shod se bo kmalu začel in treba je, da ste kmalu na izbranem skrivališču in da se jaz pravočasno vrnem v Davidovo hišo.“

V.

Krištof je ukazal Luki, naj pripravi vse kar treba za odhod, in naj ga ponoči ob 11. uri počaka s konji pred vratmi na Šutni. Potem je odšel s Krvosrdom iz sobe.

Prišedši po stopnicah v vežo, ni Krvosrd zavil na cesto, marveč je odprl tajna vrata in peljal Zlatopoljca v globoko, a prazno klet, ki jo je

razsvetljevala mala svetilka. Tudi v kleti so bila tajna vrata. Krvosrd jih je odprl in je s svojim spremljevalcem stopil v dolg in prostoren hodnik, ki je bil ves razsvetljen. Na eni strani hodnika je viselo vse polno orožja. Hodnik se je končal v velikansko jamo, ki je bila skoro vsa temna, dasi je gorelo na vseh straneh mnogo svetilk.

„Tukaj bode tajno zborovanje,“ je dejal Krvosrd. „Sedaj pojdiva dalje.“

Šla sta po ozkih stopnicah navzgor. Krvosrd se je, prišedši do stropa, z ramo uprl ob kamen in ga privzdignil. Skozi odprtino sta prišla s Krištofom v popolnoma temen kraj.

„Postojte in počakajte, da napravim luč,“ je velel Krvosrd in začel kresati ogenj, s katerim je užgal voščenko, ki jo je imel pri sebi in potem zaprl odprtino, pri kateri sta prišla v ta prostor.

Krištof se je ozrl in se nehotе nekoliko priklonil, ko je zazrl v svitu slabotne voščenske celo vrsto mož, ki so nepremično sedeli ob zidu, videl je svetle šljeme in oklope, meče in sulice, videl škofovske kape in palice in ni hotel verjeti svojim očem ter ni pojmlil, kje da je, zlasti ker je vladala grobna tihota.

„Kje pa sva,“ je z nehotе pritenjen glasom vprašal Zlatopoljec.

„Med mrličji,“ je odgovoril Krvosrd, ki je bil med tem kamen zopet položil na uhod. „V plemiškem grobišču sva, pod kamniško cerkvijo.“

„Ah, zdaj se spominjam,“ se je zasmejal Krištof. „V svojih mladih dneh sem bil večkrat v tej rakvi, kjer počiva toliko plemenitašev iz cele okolice. Ali je še vedno tajnost, kako zadruga pogrebcev ohrani trupla, da ne razpadejo. Za mojih mladih dni se mi je pripovedovalo, da je neki Kamničan iz Italije prinesel to tajnost in da je zadruga pogrebcev zaslužila ogromne vsote denarja s tem, da je umrlim bogatim plemenitašem balzamirala trupla in jih v njihovi opravi spravljala v to rakev.“

„Zadruga pogrebcev ni več. Njena tajnost je last kamniškega mesta, a zdaj zasluži z njo le še malo. Ljudje se več ne trgajo za čast, da bi po svoji smrti tukaj čepeli v oklopih ali v mašnih plaščih in čakali, da jih miši in podgane razjede.“

„Prav imajo,“ je menil Krištof in potem vprašal: „A sedaj, prijatelj, kje menite, da se naj skrijem?“

„Zborovanje bo spodaj v podzemski jami, tik pod rakvijo. Najvarnejši bodeste še tu v rakvi. Jaz

dvignem iz tal nekaj kamnov in napravim ondudaj luknje. Od tod bode te lahko vse opazovali, kar se bo od spodaj godilo in slišali bode vsako besedo. Ker pa je mogoče, da vas kdo zapazi, ali da pride kdo v rakev, zato slečiva enega teh mrtvih prelatov ali vitezov in odstraniva njegovo truplo. Vi oblečete prelatovo obleko in vitezov oklop, sedete na njegovo mesto in nihče se vas ne bo dotaknil, nihče še mislil ne bo, da je živ človek sedel med mrličji.“

„Vaša misel je res dobra, prijatelj Krvosrd. Tudi če bi sam Nikolaj Kolovski vedel, da sem jaz med temi mrličji, bi se me ne upal dotakniti.“

Zlatopoljec je šel ob steni in je ogledal vsakega posameznega mrliča.

„Ta mi ugaja,“ je rekel in se ustavil pri mrliču, ki je sedel na kameniti krst, a je bil oblečen v meniško haljo. „Kdo ve, za kake grehe je delal ta mož pokoro v meniški halji. Vsekako je njegova halja najprimernejše oblačilo izame. Ta halja bo nekaj svedok, da je Krištof Zlatopoljec izginil izmed živih, da je umrl tisti dan, ko je oblekel to haljo, in da zapusti to rakev drug, čisto nov človek.“

(Dalje prih.)

tov nastopil proti koroškim Slovincem, vprašal bi jugoslovansko socialno demokracijo, če identifikuje z dr. Adlerjem? (Socialni demokrat Kocmur in drugi voditelji socialnih demokratov: Da!) Pričakoval sem, da boste rekli, da ste Slovenci in da stojite na strani naših stiskanih in zatiranih koroških bratov! (Mi smo radikalni Slovenci! kriči Kocmur. Burni ugovori: Brezdomovinci ste! Izdajalci!) Ker upam, da ga ni med nami, ki bi ne stal z vso dušo na strani trpečih koroških Slovencev, ki se jim jemlje zdaj vsaka eksistenčna pravica, predlagal bom kot protest zoper prizadete jim krivice tozadevno resolucijo.

„S to v koš!“ začuje se glas izmed klerikalcev v ozadju.

To je bilo naprednjakom preveč.

„Kdo je ta lopov, da si upa kaj takega ziniti?“ so vprašali in par njih je šlo proti onemu prostoru, odkoder se je zasilal glas.

Kar prileti med naprednjake od socialnih demokratov stol. To je bilo nekaj za socije. V hipu je bil kup stolov v višini in socialni demokrati so že pričakovali, da bodo naprednjake potolkli. A so se nekoliko preračunali. Naši so rdečkarje, ki so preje tako zatrjevali, kako bodo mirni, pošteno premikastili in pretepli in jih potisnili v ozadje dvorane in na strani. Nastal je velikanski pretep. Mnog socialen demokrat pa tudi marsikak krščanski socialist je tipal bulasto svojo bučo in se oprjemal za druge dele telesa, ki so toliko trpeli. Vse polno stolov, palic in dežnikov je ležalo vseprek polomljenih med raznimi pohojenimi pokrivali.

Oblastveni zastopnik, policijski svetnik Wratschko, je zdaj naznanil, da je shod razpuščen, a ga ni nihče slišal, zato je dr. Zarnik kot vodja mestne policije šel v sredo dvorane in obvestil obe stranki o tem in pozval ljudi, naj se mirno razidejo. V tem je došla mestna policija, ki je takoj začela prazniti dvorano, kar se je v dobri četrt ure zgodilo.

Pred „Mestnim domom“ se je med tem nabrala velika množica ljudi. Tepeni socialni demokratje in krščanski socialci so se bitko pritoževali čez dobljene klofute in povzročali tuintam razne rabuke, ki so se jim pa vse izjalovile, ker je vedno v pravem času posegla vmes policija. Ljudstvo je bilo silno ogorčeno nad izdajalskim ravnanjem rdečkarjev in krščanskih socialcev. Štefe se je postavil na neki prag in žalostno in s krščansko-socialnim patosom povedal, da se ga je občinski svetnik Turk dejansko lotil. Štefe je menda pričakoval, da se bodo ljudje kar zjokali žalosti, da jih je dobil, kolikor jih je iskal, a učinek njegovih besedi je bil le, da se mu je vse smejalo, le neka babnica je vpila: „Oh to so lumpje, to so lumpje!“

Minula je skoraj ura, predno so se ljudje razšli.

Tako so naši socialni demokratje zopet enkrat pokazali, koliko so Slovenci in koliko jim je mar za slovensko stvar. V trenutku, ko naj bi se izreklo ogorčenje in protest zoper strašne krivice koroškim Slovincem, so z brutalno silo hoteli razbiti shod in onemogočiti, da bi ta izrekel svoj protest, ker so vedeli, da bi pri glasovanju dobil ta protest večino.

Zapomnili si bomo ta njihov nastop, kadar bodo zopet govorili, kaki Slovenci da so.

Boj za Kranjsko in za Štajersko.

Na Dunaju, 12. julija.

Danes je takorekoč ves dan zboroval odsek za volilno reformo. Dopolne se je glasovalo najprej o Kranjski in je bil izid tega glasovanja že včeraj sporočen. Sprejet je bil predlog, da se za Kočevce ustanovi poseben nemški mandat, odklonjen pa Plantanov predlog, da se za mesta in trge ustanovita dva posebna mandata.

Med glasovanjem in tudi pozneje so se Nemci med seboj zmerjali.

Sprejet je bil tudi predlog, da se obnovi razprava o Štajerski in se je ta razprava takoj začela.

Dr. Ploj je omenil, da je on pri prvi razpravi o Štajerski predlagal, naj se Slovincem namesto 6 mandatorov da 7. Ta predlog je bil takrat odklonjen. Ker so Nemci zdaj dobili mandat na Kranjskem, upa, da bo odsek tudi štajerskim Slovincem dal sedmi mandat.

Proti temu predlogu dr. Ploja so šli v bolj nemški govorniki grof Stürgkh, Wastian, Kaiser in Malik. Razsajali so strahovito in zagovarjali stališče, da ne smejo dobiti Slovenci za kočevski mandat nobene kompenzacije.

Dr. Šusteršič je slovesno zatrjeval, da bi danes gotovo ne bil predlagal, naj se reasumira razprava o Štajerski; ko bi bil vedel, da provzroči to tako razburjenje, sicer pa daje že v petek povedal, da morajo Slovenci za kočevski mandat dobiti na Koroškem ali na Štajerskem kompenzacijo.

Wastian je Šusteršiču v obraz zabrusil, da je Šusteršič njemu izjavil, da ne zahteva za kočevski mandat kompenzacije na Koroškem ali na Štajerskem, da je dovolj, če se da kot kompenzacija za kočevski mandat Slovincem na Kranjskem še en mandat.

Šusteršič se je potuhnil kakor polit. pudel. Wastianova izjava je vzbudila silno senzacijo in je preplašila zlasti krščanske socialiste. Ti so začeli omahovati in so že hoteli pustiti Slovence glede Štajerske na cedilu, pa so si pozneje premislili iz strahu, da sicer pokopljejo celo volilno reformo.

Ko sta še govorila Stein in Adlerj, se je seja pretrgala.

V popoldanski seji je prvi govoril neutrudni Plantan, potem sta se za sedmi slovenski mandat na Štajerskem izrekla Hagenhofer in Gessmann. Pergelt in Chiari sta govorila v nemškem smislu.

Ministrski predsednik Beck je poudarjal, da je možno nasprotja med strankami poravnati samo potom kompromisa in je poudajal, da vlada v tem oziru popolna edinstvo med ministri.

Ko je govoril še dr. Kramar, je bil sprejet predlog, da dobe štajerski Slovenci sedem mandatorov in odobrena tudi razdelitev okrajev v smislu, kakor jo je danes predlagal Ploj.

Prihodnja seja bo jutri v petek. Razpravljalo se bo o Istri.

Volilna reforma.

Dunaj, 12. julija. „Deutschnationale Korrespondenz“ piše: Današnje glasovanje v odseku za volilno reformo o kompenzaciji za kočevski mandat je v krogih nemških strank vzbudilo silno nevoljo. Trudu nemških strank se je sicer posrečilo, doseči kočevski mandat, toda ta uspeh odtehta ustanovitev novega slovenskega mandata na Štajerskem. Nemške stranke so zastopale stališče, da se kompenzacija za kočevski mandat sme dati samo na Kranjskem in ne na Koroškem ali Štajerskem. Toda pokazalo se je, da se poslanci nemške narodnosti v vprašanjih, ki so za Nemce eminentne važnosti, ne morejo zediniti, da bi združeno zavzeli pošteno narodno stališče. Današnji dogodki v odseku za volilno reformo niso pospešili konsolidacije političnih razmer, zlasti ne nasproti vladi, ki si jo nadela nalogo, izvesti volilno reformo, in stališče nemških poslancev, ki so prijatelji volilne reforme, je s tem postalo silno težavno. Klub nemške ljudske stranke bo imel jutri sejo, na kateri se bo razpravljalo o dogodkih v odseku.

Dunaj, 12. julija. Odsek za volilno reformo bo v svoji jutrišnji seji razpravljal o razdelitvi volilnih okrajev in o številu mandatorov na Primorskem. Neki italijanski poslanec je na vprašanje, ako se je dosegel kompromis med Italijani, vlado in strankami, odgovoril, da bodo Itali-

jani v odseku stavili svoje predloge in da je od njih sprejetja odvisno, kakšno stališče bodo končno zavzeli napram volilni reformi.

Parlamentarne počitnice.

Dunaj, 12. julija. Agrarski člani raznih strank nameravajo pri zborničnem predsedniku in vladi posredovati, da bi se parlamentarne počitnice pričele že prihodnji teden. V to svrhu se odpošlje jutri posebna deputacija k baronu Becku in grofu Vetterju z nalogo, da pri njih posreduje, da bi se plenarne seje poslanske zbornice zaključile najkasneje 20. t. m. Ako bi pa odsek za volilno reformo do tega časa še ne končal svojega dela, bi naj imel seje, dokler bi ne izvršil svojih del. Ako bi se ne ugodilo prošnji agrarcev, bi morali le-ti odkloniti vsako odgovornost za to, ako bi zbornica po 20. juliju ne bila veš sklepčna.

Zavarovanje privatnih uradnikov.

Dunaj, 12. julija. Poslanec Gross namerava kot predsednik socialno-političnega odseka v zbornici predlagati, naj bi se zakon o penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov, ki ga je z nekaterimi spremembami vrnila gosposka zbornica, rešil nujnim potom. Poročilo socialno-političnega odseka o tem predmetu se je danes razdelilo med poslance. V poročilu se predlaga, naj bi se vse dopolnilne določbe in stilistične spremembe, ki jih je sklenila gosposka zbornica, odbrile brez debate.

Nakup cesarskih posestev?

Dunaj, 12. julija. Vsenemški poslanec Hanich bo jutri predložil zbornici zakonski načrt, da se kupi cesarske letovišče v Lainzu za pet milijonov, del Pratra za 2 milijona, lovišče v Lobavi pa za 200.000 K. Izključljiva kupna pravica bi se naj zagurala dunajski mestni občini. Predlog se utemeljuje s tem, da ima dunajsko prebivalstvo historično in zakonito pravico, da se mu da neomejen užitek velikodušnih daril cesarice Marije Terezije in cesarja Jožefa.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 12. julija. V današnji seji se je adresa še enkrat prečitata, na kar sta jo predsednik in zapisnikar v javni seji podpisala in opremila z zborničnim pečatom. Zbornica je sklenila, da izroči adressa kralju potom vlade. Na to se je pričela debata o inartikulaciji finančne nagodbe s Hrvatsko. Poročevalec Ratkay je priporočal predlogo, naj se sprejme, ker odgovarja nagodba pravičnosti in poštenosti.

Zbornica je predlogo sprejela brez debate.

Carinski konflikt s Srbijo.

Praga, 12. julija. „Narodni Listy“ priobčujejo razgovor svojega belgradskega dopisnika s srbskim vojnim ministrom generalom Putnikom. Putnik je izjavil, da bo Srbija vztrajala v borbi in ne bo odnehala v carinski vojni. Avstrija hoče Srbijo samo ponižati, za to ji tudi ni toliko ležeče na tem, da se naroče škodovi topovi. Toda Srbija ni avstrijska pokrajina, marveč neodvisna država. Bivši ministrski predsednik Stojanović je izjavil, da bo njegova stranka na vsak način podpirala sedanjo vlado v carinski vojni.

Dogodki na Ruskem.

Sebastopol, 12. julija. Admiral Cuhnin je danes umrl. Zdravniki so konstatirali na mrtvem truplu dve rani. Vkljub energije policije se dosedaj še ni posrečilo dobiti v roke zločinca. Ko je admiralova soproga izvedela o atentatu, je poskusila izvršiti samomor. Skočila je skozi okno, vendar se pa ni težko poškodovala.

Petrograd, 12. julija. Demisija Goremykinovega kabineta se pričakuje vsak hip.

Petrograd, 12. julija. V jutrišnji seji gosudarstvene dume bodo ministri odgovorili na 30 interpelacij. Voditelji konstitucionalno-demokrat-

ske stranke so izjavili, da stopijo v kabinet samo, ako se sestavi popolnoma parlamentarno ministristvo.

Mobilizacija turškega vojne brodovja?

London, 12. julija. „Daily Telegraph“ poroča iz Carigrada, da je sultan ukazal mobilizacijo vsega turškega brodovja. Mobilizacija se ima čim najpreje izvršiti.

Govori se, da se turška vlada boji, da bi izbruhnila vstaja na ruskem črnomorskem brodoju in da bi uporniki skušali skozi Bospor uteči v Sredozemsko morje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. julija.

— Shod v „Mestnem domu“.

Združeni klerikali in socialni demokratje so včeraj iztaknili, kar so iskali. Tepeni so bili ponotah, kakor so zaslužili. Narodno meščanstvo in narodno delavstvo je tem ljudem enkrat pokazalo, da v Ljubljani ne bodo terorizirali. Kaj so imeli iskati na shodu narodno-napredne vedno puščali tako klerikalce kakor socialne demokrate mirno zborovati. Nikdar ni šel noben naprednjak motit nasprotnih shodov, nikdar se ni nobeden oglasil za besedo na nasprotnih shodih. To je čisto naravno. Naj vsaka stranka za se dela, kar hoče. Samo socialni demokratje in klerikalci imajo navado, da hodijo na shode nasprotnih strank, kjer nimajo ničesar iskati in da skušajo s silo preprečiti, da bi drugestranske sklepe v svojem smislu in s silo hočejo onemogočiti, da bi nasprotnim strankam mogle izreči svoje mnenje. Tudi včeraj so hoteli terorizirati napredno meščanstvo in napredno delavstvo. Prišlo jih je kakih 200 na shod. Še predno se je shod začel, sta se že klerikalni priganjač Mošker in socialno-demokratski kričač Pogljaj pred „Mestnim domom“ dogovarjala, da bodo združeni socialni demokratje in klerikalci, če ne bodo na shodu imeli večine, ves shod razbili.

V ta namen so sploh sklicali svoje ljudi. Prišli so klerikalci in socialni demokratje iz Vevč, iz Šiške, z Viča in Posavja, ljudje, ki v Ljubljani sploh ne bodo nikdar imeli volilne pravice. Sklicali so ljudi od zunaj, ker v Ljubljani sami tudi med delavstvom samim nimajo dosti zaslonbe, kajti vse boljše ljubljansko delavstvo je narodno. Ko se je Kristan ozrl po dvorani, je videl mnogo delavstva in obšla ga je ponosna misel, da bo ta shod na njegov migljaj slovesno odklonil resolucije naprednih govornikov in sprejel resolucijo, ki so jo imeli pripravljeno socialni demokratje. Zato je tako domišljavo in naduto zatrjeval, da imajo socialni demokratje interes na tem, da se shod v miru zvrši in da se zvrši prav do zadnje besede, to je, da se opravi glasovanje. To je Kristan dvakrat z veliko slovesnostjo zatrdil in socialni demokratje in klerikalci so mu pritrdjevali. Vsi so bili prepričani, da bodo odklonjene resolucije naprednih govornikov in sprejete resolucije združenih klerikalcev in socialnih demokratov, vsi so upali, da bo shod končal z zaupnico Adlerju in Šusteršiču in z nezaupnico naprednim poslancem. Sicer bi tudi to ne imelo nič dejanskega pomena, kajti, da je Ljubljana napredna, se vidi iz revne onemoglosti klerikalcev in socialnih demokratov pri vseh volitvah v Ljubljani, ali vsaj nekaj efekta bi imela taka nezaupnica in zato so si klerikalci in socialisti tako srčno želeli. Toda kmalu so začele prihajati napredne trume. Vedno več in več je bilo naprednih mož, kmalu so imeli večino, kmalu ogromno večino. Kristan se je začel kisló držati, kajti jasno je

bilo: Če pride do glasovanja bodo sprejete napredne resolucije, bo naprednim poslancem izrečena zaupnica in dobe napredni poslanci pooblastilo, da porabijo vsa sredstva, da onemogočijo volilno reformo. Umejeno lahko, da je to klerikalce in socialne demokrate peklo in jezilo in ker že niso mogli doseči, da bi bile sprejete njihove resolucije, so hoteli na vsak način vsaj preprečiti sprejetje naprednih resolucij. Zavest, da so klerikalci in socialni demokratje na shodu v silni manjšini, zavest, da jih čaka moralizirani poraz, če pride do glasovanja, ta zavest jih je vodila, da so začeli razgrajati in razsajati. Nastala je rabuka, pri kateri so bili klerikalci in socialisti krvavo tepeni. En socialist je dobil s palico tako po glavi, da je bil hipoma ves s krvjo oblit. Polomljenih je bilo vse polno stolov in šip. Ko je policija izpraznila dvorano, se je nadaljeval boj pred „Mestnim domom“. Tu so priskočile klerikalcem in socialistom na pomoč nočne ptice z dežniki, pa tudi to ni nič izdalo. Klerikalci in socialisti so morali reterirati. Zatekli so se h „Katoliški tiskarni“, kjer so pri odprtih hišnih vratih vpili, vedno pripravljeno, da zbeže na dvorišče in vrata zaklenejo ter se tako rešijo. Policija jih je pustila v miru, češ, saj so dovolj tepeni, in je hitela za napredno množico, ki je korakala proti škofiji z namenom, da napravi škofu mačjo podoknico in da mu razbije šipe. Policija se je z vso silo zapodila med to množico in jo res razpodila ter tako obvarovala škofa „lepe ovacije“. Ta dan si bodo klerikalci in socialisti dobro zapomnili. Če je škof kaj hvaležen, naj pošlje mestnim redarjem dve sto kron. Obvarovali so ga res velikega presenečenja.

— Iz odseka za volilno reformo.

Ne dopušča nam prostor, da bi že danes spravili v javnost vse detaje o pogajanjih zastran koroških štajerskih, kranjskih in primorskih mandatorov. To se zgodi tekom prihodnjih dni. Za danes naj zabeležimo le nekaj stvari. Za Plantanov predlog zastran kranjskih mest je glasoval izmed slovenskih poslancev edini **Zazvorka**. Čast temu češkemu možu, fej in sramota drugim. Proti Plantanovemu predlogu so glasovali češki poslanci Vaclav Hruby, Čipera, dr. Kramar, dr. Začek. Češka poslanca dr. Stransky in Choc sta se pred glasovanjem odstranila. Dalje so glasovali proti Plantanovemu predlogu hrvatski poslanec iz Dalmacije dr. Ivčević in poljski poslanci Abrahamowicz, Pastor, Bobržinski in Dulemba. Drugi Poljaki so se odstranili. Abrahamowicz je še pred par dnevi Plantanu in Ferjančiču izjavil, da je iz principa za ločitev mest in delavstva iz kmetijskih volilnih okrajev, včeraj pa je svojo obljubo snedel. Poleg Plantana in Zazvorke so glasovali za Plantanov predlog naslednji nemški poslanci: dr. Demel, Ehrenfels, dr. Gross, dr. Herold, Hofmann, Kaiser, Malik, dr. Pergelt in Stein. Skupaj je dobil Plantanov predlog 11 glasov. Proti je bilo 26 glasov. Nemški klerikalci vseh vrst so glasovali zoper Plantanov predlog, poleg teh pa Slovani izvezni Zazvorko. Štejemo si v dolžnost, da izrečemo na tem mestu najsrčnejšo zahvalo poslancu Plantanu, ki je neutrudno, z obudovanjem vredno vztrajnostjo z največjo enerzijsko vodil boj za pravico in poštenje. Sto in stokrat je obdelaval vsako posamezno stranko, vsakega posameznega poslanca in v velikih, temeljitih govorih, v katerih je zbral z velikim trudom in naporom pridobljen material, podprl svoje zahteve in predloge. Plantan je storil vse, kar je v človeških močeh, za našo pravično stvar in je vsled tega silnega napora tako onemogel, da je sedaj, ko je boj za Koroško, Štajersko in Kranjsko končan, odložil svoj mandat za odsek za volilno reformo in pride v nedeljo v Ljubljano. Na Plantanovo mesto stopi v odsek

sek, ki naj Steina graja radi te besede. Grajalni odsek se je res sklical, preiskal vso zadevo o „Žlindre“ in v seji dne 1. majnika 1901 je izrekel grajalni odsek v zbornici po celi teden trajajočidebati, da nima povoda poslancu Steinu izreči graje, ker je v resnici razprava in preiskava dokazala, da ima dr. Šusteršič v zadevi „žlindre“ umazane roke. Kakšen udarec je bil to za oholega Šusteršiča, si vsakdo lahko misli in Stein mu je zadal udarec, ki bi bil vsakega drugega poslanca prisilil, da se umakne iz parlamenta. Šusteršič se je pač nekaj mesecev skrival po hodnikih parlamenta in se dolgo časa ni upal odpreti ust v parlamentu. Ščasom se mu je pa prismojena predrznost in oholost zopet povrnila in je sklenil s svojim sodnikom z dne 1. majnika, t. j. dr. Kramarjem, trdno zvezo in ta dva možaka si podajata roko kot zvesta prijatelja in zlasti kot anarhizirana zastopnika volilne reforme ne glede na njene vnebovrišne krivice. Hebeant sibi! Sedaj se je pa Šusteršič tudi še Steinu približal, v odseku za volilno reformo je pričel govoriti na Steina, ki se je od njega proč obrnil. Tudi na obedu pri Sacherju, ki ga je dal magnat Szemere delegatoma, je nagovoril dr. Šusteršič Steina in mu ponudil svojo ožlindrano roko, katero je pa Stein odklonil in umaknil svojo roko v žep. In tako postopa dr. Šusteršič nasproti Steinu, ki mu je povzročil neizbrisljivo osramočenje v parlamentu dne 1. majnika 1901. To je značaj! Komentara ni treba. Za resnico jamči posl. Stein.

— **Za pravo našega jezika na sodiščih.** Slovenski odvetniki in kazenski branitelji v Trstu so predložili predsedstvu tržske c. kr. okrajne sodnije za kazenske stvari to-le pritožbo oziroma zahtevo: „Slavno predsedstvo c. kr. okrajne sodnije za kazenske stvari v Trstu! Na c. kr. okrajni sodnji za kazenske stvari v Trstu se vršijo kazenske razprave in se proglašajo razsodbe izključno v italijanskem jeziku, tudi če je dotična ovadba slovenska in če stranke in priče govorijo slovensko; pogosto se dogaja, da sodnik ne umeje ne priče ne ovadbe in da se poslužuje potem raznih nepoklicanih tolmačev. Ker je tako postopanje v kvar justici in tudi protizakonito, izjavljajo podpisani odvetniki in kazenski branitelji, da se za naprej hočejo posluževati pri slovenskih strankah le slovenskega jezika in zahtevajo, da se v takih slučajih, kadar obtoženec govori slovensko, oziroma, kadar je ovadba slovenska, napravita zapisnik in razsodba v slovenskem jeziku, ki je ravnotako deželni in sodni jezik kakor italijanski. Da se omogoči ta jezikovna ravnopravnost na c. kr. okrajnem sodišču za kazenske stvari, kakor je že uvedena na c. kr. okrajni sodnji za civilne stvari in vseh drugih sodiščih v Trstu, za katerimi je daleč zaostalo v jezikovem pogledu to c. kr. okrajno sodišče za kazenske stvari, predlagajo podpisani, da slavno predsedništvo tega c. kr. okrajnega sodišča za kazenske stvari blagovoli ukreniti vse potrebno za to, da bo možno razpravljati pred to c. kr. okrajno sodnijo tudi v slovenskem jeziku, napravljati slovenske zapisnike in razsodbe. O rešitvi pričujočega predloga naj se obvesti podpisane v roke prvopodpisane, odvetnika dr. Gustava Gregorina. Trst, dne 6. julija 1906. Dr. Gustav Gregorin l. r., dr. Edvard Slavik l. r., dr. Otakar Rybar l. r., dr. Ivam Abram l. r., dr. Mat. Pretner l. r., dr. Konrad Vodušek l. r., dr. Fran Brnčič l. r., dr. Ferdo Černe l. r., dr. Josip Wilfan l. r., Ante Mandič l. r., dr. Boleslav Bole l. r. Od strani predsedstva c. kr. okrajnega sodišča za kazenske stvari v Trstu — pričakujemo z vso gotovostjo, da ugodno reši to vlogo ter ustreže tej na zakonu, na principu pravičnosti in na interesu justice bazirani zahtevi naših kazenskih braniteljev. Hvaležni moramo biti tem poslednjim, da so tako energično stopili v boj, in da

hočejo tudi na polju kazenskega sodstva izvojevali našemu jeziku vso pravico, kakor so jo izvojevali že v veliki meri na polju civilne pravde. Tem večja je dolžnost za vse slovenske stranke, da podpirajo ta boj in da se na razpravah ne dajejo zavesti od nikogar in pod nobenim pogojem, da bi govorile drugače, nego slovenski.

— **Vrhunec nesramnosti.** Šenklaške propalice ščujejo v zvezi s prejškim pomarančarjem Brencom in s sorškim Brajem na najpodlejši način proti prijateljem župnika Brceta v Sori in v Medvodah. Ni je hudo baje in ni je lopovščine, ki bi je ne vporabljal ti subjekt za svoje ostudne namene. Zlasti preganjajo učitelja Grmeka in njegovo soprogo. Vsa nesramnost in zavrženost klerikalcev se vidi iz tega, da ne morejo navesti ne enega dokaza, ki bi držal, ne enega tehtnega dokaza za svoje infamne dolžitve. Sam okrajni glavar Cron, ki gotovo ni naš prijatelj, priča, da ni nihče iz med učitelstva hujskal. To pač najboljše označuje infernalno zlobnost klerikalnih obrekovalcev. Papež Pij X. ni zastoj imenoval take duhovnike smrad iz pekla. Da dobi „Slovenec“ priliko, dokazati svoje dolžitve, je vložil gosp. Grmek tožbo proti dr. Žitniku. Prosimo že zdaj vse svobodomiselnih stranke v drž. zboru, naj poskrbe, da dovoli drž. zbor pravočasno sodno preganjanje dr. Žitnika, ki je svojo poslansko imuniteto postavil v službo „Slovenca“ in ž njo prikriva tolovajstva duhovniških žurnalistov.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v petek, dne 13. t. m. ob 6. popoldne izredno sejo. Na dnevnem redu so naznanila predsedstva in poročila: o ponudbi posestnika Filipa Supančiča za odkup parcele št. 4 v stavbnem bloku med Nanskimi ulicami, Levstikovimi ulicami in Erjavčovo cesto; o ponudbi ces. kr. notarja Aleksandra Hudovernika za odkup parcele št. 1 v istem stavbnem bloku; o ponudbi trgovca Alojzija Lillega za odkup parcele št. 3 v stavbnem bloku med Bleiweisovo cesto, podaljšanimi Knafjevimi in Šubičevimi ulicami; o bilanci mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada k temu posojilu; o ponudbi posestnice Ivane Kavčičeve glede odstopa sveta, ki je potreben za razširjenje Strossmayerjevih ulic; o proračunu stroškov za napravo hodnika ob c. kr. učiteljsku ob Komenškega ulicah; o prizivu hišnega posestnika Jaromirja Hanuša proti nekemu odloku mestnega magistrata; o ustanovitvi odbora „Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva“; o poročilu občinskega svetnika A. Franchettija o njegovi udeležbi na shodu avstrijskih posredovalnic za delo in službe; o prošnji zadruge prevoznikov za zvišanje pristojbin; o prošnjah c. kr. mestnega šolskega sveta za dovolitev kredita: za šolsko opravilo na 3. mestni deški ljudski šoli, za popravilo stopnic in nakup zemljišev na deški Srazednici pri Sv. Jakobu; za nujne poplave in nove naprave na vnanji deški ljudski in meščanski šoli pri Uršulinkah, za prerisovanje risalnih predlog podrobnega učnega načrta od VI.—VIII. razreda ljudskih in meščanskih šol; o dovolitvi kredita za napravo pisoirja v 3. nadstropju hiše baronice De-Traux na Bregu št. 20; o prizivu Ivane Sternove, posestnice hiše št. 10 na Emonske cesti, proti nekemu odloku mestnega magistrata; o dovolitvi spremembe parcelacije Göblovega sveta v Gradišču; o oddaji centralne parne kurjave za zgradbo mestne višje dekleške šole; o oddaji naprave železnobetonskih stropov za zgradbo mestne višje dekleške šole; o ponudbi Iv. Srebotiča in Avg. Adamiča, posestnikov v Holzapfovih ulicah, za odstop sveta za uravnavo teh ulic; o prekritju strehe in napravi preduha v strojnišču mestne elektrarne; končno pride na vrsto obč. svetnika Avg. Franchettija samostalni predlog glede uredbe pobiranja smeti. — Na dnevnem redu tajne seje so predsedstvena poročila in poročila o podelitvi razpisane službe računskega oficijala in eventualnih drugih po tej izpraznjenih služb; o ponovljeni prošnji neke hišne posestnice, da bi ji

mestna občina dovolila prednost za neko nameravano posojilo pred svojim 3%nim posojilom; o dovolitvi nagrade nekaterim stražnikom za uspešno izvršeno revizijo psov v ljubljanskem mestnem okrožju

— **Nemščino vpeljujejo.** Pod tem naslovom piše „Crvena Hrvatska“, ki izhaja v Dubrovniku: Radovedni smo bili, v kakšem jeziku se bo vršil shod potovalnih učiteljev, ki so Slovenci, Hrvatje in Italijani. Sedaj smo zvedeli, da v nemškem jeziku, katerega pretežna večina potovalnih učiteljev ne zna in kije tudi za kraj shoda nenaraven. Uverjeni smo, da se bodo našli ljudje, ki bodo preprečili vsako nemško besedo v naši deželi.

— **VIII. slovanski časnikarski kongres** bo letos dne 8. in 9. septembra t. l. na Moravskem, in sicer v bližini starodavnega slovanskega Velehrada — v Ogrskem Hradišču. Odbor „Osrednje zveze slovanskih časnikarjev“ je v svoji seji dne 3. maja t. l. v Prerovi določil ta-le spored: Udeleženci shoda se zbere 7. septembra v Brnu v „Besednem Domu“. Od tod odpotujejo 8. septembra skupno v Ogrsko Hradišče, kjer se dopoldne odpre kongres. Popoldne si udeleženci ogledajo Velehrad. Dne 9. septembra se bo razprava nadaljevala in se izvolil nov odbor „Osrednje zveze“. Popoldne se priredi izlet v letovišče Lukačovice, kjer bo kongres zaključen. Prijave na kongrez sprejema gosp. Karel Jonaš, urednik „Venkova“ v Pragi, Jungmannova trida.

— **Učiteljski štrajk.** V Ljubljani je sedaj risarski tečaj za učitelje ljudskih šol. Ta tečaj obiskujejo učitelji so začeli parcielnemu stavko; obiskujejo pač vse ure, samo ure, ki jih ima profesor Vesel, ne obiskujejo več, to pa zaradi Veselovega vedenja.

— **Darila za „Trgovski dom“.** Upravni svet banke „Slavije“ je daroval za „Trgovski dom“ 100 kron, dalje je daroval v isti namen veletržec z vinom gosp. Alojzija Zajca v Siskli 50 K. Obema darovateljema izreka odbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“ iskreno zahvalo z željo, da bi darovatelja še mnogi posnemali.

— **Umrl je v Štefanji vasi** pri Ljubljani v starosti 54 let G. Ivan Čerin, gostilničar in posestnik, vrl in značajan narodnjak in zvest pristaš napredne stranke. Blag mu spomin! — V Ljubljani je umrl učenec 3. gimnazijskega razreda Fran Vedrnjak, sin deželnsodnega svetnika gospoda Vedrnjaka.

— **Veselica olepševalnega društva v Rožni dolini** v nedeljo dne 8. julija se je v kljub skrajno neugodnemu vremenu obnesla dosti povoljno. Bogati spored je nudil občinstvu mnogo zabave. Poslovala je šaljiva pošta z nanovo založenimi razglednicami iz Rožne doline, srečolov se je mnogo upošteval, kar je za sluga domačih gospic, katere so z neumorno požrtvovalnostjo zopet jako pridno prodajale številke. Domžalska godba je igrala same slovenske komade do poznega večera in tudi vrtljak je imel dovolj posla, da je prepeljal obilo posetnikov veselice. Veliko zanimanja je bilo za prašičke, ki so se pekli na ražnju in komaj pečeni, so bili tudi že razsekani in razprodani; želebi bi bilo, da se v prihodnje nekoliko dlje peko. Plesa v salonih se je mladina pridno udeleževala. Z mrakom pa se je razsvetlil vrt s premnogimi lampijoni; zasluga g. restavraterja Tomažiča; in ta čarobna razsvetljava je mogočno vplivala na to, da je občinstvo pozno v noč ostalo v tem prijetnem, z mladimi kostanji nasajenim vrtu. Točno ob 9. uri se je zažgal sijajen umetni ogenj, kateri je zbog svoje briljantnosti vzbujal občo pozornost in izzval mogočen aplavz domačemu večaku. K sklepu pa si šteje odbor olepševalnega društva v prijetno dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo občinstvu, katero je v kljub skrajno neugodnemu vremenu v tolikem številu prihitelo v Rožno dolino in s tem pokazalo naklonjenost do nove naselbine. Iskrena zahvala bodi izrečena cenjenim gospicam, pomožnemu odboru, sploh vsem, kateri so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli do lepega uspeha veselice. Zlasti pa najtoplejša zahvala dnevniku „Slovenskemu Narodu“ za blagonaklonjenost vsled priobčenja reklam o veselici.

— **Veselica v Sori** se priredi v občekoristen namen, v prid gasilnemu društvu, ki ima zgol človekoljubne cilje. Naj bi se je torej udeležilo kar mogoče mnogo občinstva, vključno podlemu hujskanju „Slovenca“.

— **Liberalni shod v Ložu.** Piše se nam iz Loža: V št. 26. „Domoljuba“ je poročal neki katoliški lažnjivec pod imenom „Resnica“ o liberalnem shodu v Ložu. Klerikalni

lažnjivci sploh ne poznajo resnice, ker smatrajo laž za resnico. Dasiravno ni vredno na take gorostasne laži odgovarjati, naj bo vendar enkrat par besed v odgovor. Klerikalna lažnjiva duša trdi, da ni bilo deset volilcev na shodu. Škoda, da nista imela tista dva klerikalca, ki sta bila navzoča, seboj oči, ker drugače bi bila gotovo videla vse volilce ložke razen nekaterih, kojih pa doma ni bilo. Manjkalo jih ni niti 6, reci: šest. Tako gorostasno laž je mogoče izumiti le kakemu fanatiziranemu klerikalcu. Istotako je laž, kar se tiče Špetnjakovih hlapcev. Naj le pazi lažnjivi dopisnik, da ne pojde on na pogrebščino konzumu, ker mu bode kmalu zapel zvon svečanostni „Memento mori“. Kar se tiče G. Prezlja, se mora konstatirati, (ako potreba, so pričje) glede zidanja kapele, da dotična oseba ni hotela dati denarja nobenemu klerikalcu in se je tudi sama izjavila, da denarja nobenemu klerikalcu ne zaupa. Dopisnik je pogodil v svojem dopisu le to, da je navedel pregovor: Flika na fliki, na fliki pa luknja. Ta pregovor se tiče pa ravno tistih dveh klerikalcev, ki sta bila na shodu. Kajti eden se je flikal že z vsakovrstnimi političnimi barvami, na vse zadnje je pa le raztrgan, da nima pri nobeni stranki, kakor tudi pri nobenem človeku pravega zaupanja. Drugi pa flika in flika svoje premoženje, ker hoče biti vzoren gospodar, pa se vendar ne more ganiti, če mu žena s svojim denarjem ne pomore. Kje bi že bil, ako bi ga žena iz blata ne vlekla. Toliko nam vaj boče za sedaj, če pa hočete drugi pot kaj zvedeti, podpišite se s polnim imenom, ako se ne sramujete. Na svidenje pri Filipih! Več Ložanov.

— **Lampke** je nam poslal ta-le popravek fajmoštra Plantarija: „Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863, zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljen pod zaglavjem „fajmošter Plantarij v St. Lambertu pri Litiji“ v št. 151 (z dne 5. julija 1906). Vasega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da bi bil na prižnici razbijal z roko in zmerjal poštene očete; res pa je, da nisem razbijal na prižnici in da nikdar nikogar ne zmerjam. 2. Ni res, da bi bil imenoval na prižnici svoje farane „šeme“; res pa je, da ne rabim na prižnici nikdar psovke, in da specialno izraza „šeme“ nisem nikdar izustil. V St. Lambertu, 9. julija 1906. Josip Plantarij, župnik.“ — Plantarij si naj nikar ne domišljuje, da bo temu njegovemu popravku, ki mu ga je napravila modra Lampkova glava, kdo verjel. S št. 19. se da vse „popraviti“ in napraviti iz črnega belo; št. 19. se vsled tega poslužujejo navadno taki ljudje, ki so tako umazani, da se ne morejo drugače oprati, kakor z zloglasno frazo „ni res“. „Ni res“ kriči tudi cigan, ki so ga in flagrantni zasačili pri tatvini, a vendar nihče ne verjame njegovim besedam, da je nedolžen. Tako je tudi s popravki št. 19. Plantarij sicer taji vse ono, kar smo mu očitali, toda to nas niti malo ne omaje v našem prepričanju, da je vse ono resnično, kar nam je sporočil naš zapupnik o župniku. Sicer pa dobro poznamo naše bojevite pope, in vemo dobro, kako oni ljubijo in spoštujejo — resnico, hčerko božjo!

— **Iz novomeškega okraja.** Pri letošnji okrajni učiteljski konferenci za novomeški okraj bila sta izvoljena gg. Matko Davorin, nadučitelj v Toplicah in Jelenec Štipko, nadučitelj na Dvoru, kot zastopnika učitelstva v c. kr. okrajnem šolskem svetu za dobo šestih let. Upamo, da nas bosta zastopala v prihodnji dobi ravno tako, kakor v sedanjji.

— **„Sokol“ v Idriji** priredi v nedeljo 22. t. m. veliko narodno veselico z javno telovadbo, godbo, plesom, srečolovom za mladino in drugimi zabavnimi točkami na vrtu br. Jana Grudna na Jeličnem vrhu. Zanimiva bo javna telovadba, ki bo obsegala proste vaje članov, vaje s praporci naraščaja, orodno telovadbo, vaje s kiji izbranih telovadcev in telovadbo vaditeljskega zbora na bradlji. Privraket nastopijo pri tej telovadbi vrli Sokoli iz Žirov, odkoder se tudi več drugega ljudstva udeležijo veselice. Zabavni odsek je marljivo na delu in stori vse, da tudi ta veselica ne bo zaostala za dosedanjimi sokolskimi veselici. Dne 5. vel. srpana letos pa se vrši velika sokolska veselica v Žireh, za katero so priprave tudi že v teku.

— **Tasta je ubil.** Kovač Jožef Jurman v Zaplajah pri Veliki Loki se je začel v pijanosti prepirati s tastom Jakobom Gliho. V prepiru je zgrabil Jurman za sekiro in udaril tasta dvakrat čez glavo, da je čez en teden umrl. Ubijalca so aretovali in izročili okrožnemu sodišču v Novem mestu.

— **Priporočljiva gostilniška družina.** 2. t. m. je prišel kočar Peter Cvek iz Predoselj pri Kranju v go-

stilno I. Celarja, kjer je kupil osemkino litra žganja, da bi ga nesel domov. Pred Celarjevo hišo je pa nastal prepir med njim in med Celarjevimi, t. j. gostilničarjem, njegovo ženo in tremi hčerami. Celarjevi so se vrgli na Cveka in ga tako nabijali, da je drugi dan umrl.

— **Iz Hrastolke** se nam piše: Z največjem veseljem pozdravljajo tukajšnji narodni delavci idejo o ustanovitvi čiste slovenske stranke in nje glasila za Spod. Štajersko. Žalostna resnica je, da je zadnji čas tudi na Sp. Štajerskem postaviti mejo klerikalnemu gibanju in ga tudi kolikor moč potisniti nazaj. Da naj duhovnik ostane pri altarju in naj se ne vtika v politiko, je že prišlo tudi delavcem v glavo. In vendar se naši duhovniki vedno in vedno vtikajo v politiko in zdihujejo, da vera peša. Pri ustanovitvi nove stranke in nje glasila pa bi bilo želeto, da bi se stranka, kakor tudi list, kolikor mogoče ozirala na dosedaj čisto pozabljen delavski stan. Če pri zadnji volitvi v 5. kurijo se je pokazalo, da ima tudi delavstvo moč in bi bilo potrebno, da se delavci kolikor mogoče začnejo izobraževati. In izobrazba je edino v čitanju. Zato se tudi odbor tukajšnjega slov. del. podp. društva trudi, da bi zamogel svoje člane kolikor mogoče nagibati k čitanju. Res smo si osnovali v teku kratkega časa malo knjižnico, ki pa nikakor ne zadostuje svojem namenu. Zato se obrača odbor goriomenjenega društva na vse zavedne Slovence s prošnjo, da bi pomagali temu še mlademu društvu s knjigami, za kar jim bodo gotovo vsi narodni delavci vedno hvaležni.

— **Šolske sestre v Celju** so res prav komodne „dame“. Zdjaj koncem šolskega leta jim je nakrat padlo v glavo, da bi bilo dobro izročiti „katehetu“ ki podučuje na njih zavodu, „malo“ darilce za njegove uspehe, ki jih je dosegel — če pri otrocih ali pri učiteljah, o tem nam vire ne povedo ničesar. Da bi ta dar za „izborne uspehe in ljubeznivost kaplana“ same kupile, o tem niso hotele ničesar vedeti! Zato so si izmislile stvar drugače. Zapovedale so kratko in malo učenkam šestega razreda, naj kupijo za gospoda kateheta drago darilo, katero so „častite sestre“ izbrale. In ubogi stari marajo seči v žep in dati trdo prisluženi denar za darove zaljubljenih sester „ubogemu“ katehetu. Sploh vladajo na tem zavodu razmere, o katerim bomo v kratkem še več govorili.

— **Pommerjev nauk.** Nemški „Studentenheini“ v Celju je praznovale dni desetletnico obstoja. Društvu je ob tej priliki poslal famozni profesor dr. Pommer čestitko, v kateri daje nauke gojencem zavoda. Glavni njegov nauk je, da morajo biti gojenci nemški nacionalci in da naj se uče slovensčine. „Lernet windisch, lernet windisch!“ vpije Pommer. Čudno, da je ta človek dobil zdaj prepričanje, da je za štajerske Nemce velikanske, morda celo življenjske važnosti, da znajo slovenski! Na vsak način so pa Pommerjeve besede nam v zadoščenje od človeka, ki je pri vsaki priliki govoril najsrmatnejše o slovenskem jeziku, katerega zdaj povišuje najmanj na tisto višino, na kateri stoji nemščina!

— **Izjemno stanje v Brežicah** vlada, odkar se je tako impozantno izvršila sokolska slavnost o binkošti. Policija divja pod zaščito okraj. glavarja zoper Slovence. Vedno se stavlja o vadbe proti Slovincem, katerim branijo hoditi čez provizorični most na Kranjski, dočim ima vsak nemškutarski capin prost prehod. Stavbnega podjetnika Scagnettija je policaj celo aretoval, ko je šel čez most in občinski tajnik ga je le proti „kavciji“ (!) izpustil! Mestna občina je konfiscirala letake „Svoji k svojim“, kar je državno pravdnstvo seveda potrdilo. No upamo, da bode ravno tako postopanje oblastev napram Slovincem v Brežicah in okolici vzbudilo v teh toliko narodne zavesti, da bodo brežiški nemškutarski še obžalovali svoje šikaniranje.

— **Velika pevka in narodna slavnost v Rušah.** Slavnostni dan se približuje. Javila so se zopet nova društva med njimi tudi slavni „Savinjski Sokol“ z zastavo. Opozorjamo udeležence slavnosti na zelo ugodno železniško zvezo v Ruše in iz Ruš. Južni železnici se je slavnost naznanila, da priskrbi dovolj vozov Za slučaj slabega vremena smo pripravili obsežne pokrite prostore, razven tega imamo v Rušah tudi prav prostorne gostilne, pri katerih so tudi pokrite verande. — Glavni sprejem je ob polu 4. uri. Kdor hoče tukaj prenočiti, naj se pravočasno oglasi. V soboto se vrši tukaj velik shod slovenskih visokošolcev. Do svidenja! — O d b o r.

— **Z Vranskega.** Piše se nam od tam: Pobalinski napadi nekega časnikarja bastarda v blagoslovljenem „Slovencu“ niso imeli uspeha, kakršnega je v svoji brezmejni modrosti mislil doseči oni skrajno podli dopisnik napram obče priljubljenemu uč-

telju Kramarju. Hujskanje, podpihovanje in povzročanje sovraštva je žegnanim korespondentom "Slovenčevim" prva in najvišja zapoved Gospodova. Ljubi svojega bližnjega! To vzvišeno in nad vse prelepo zapoved Spasitelja prepuščajo drugim, sami pa so najhujši kolporterji hudičevega nauka. No, še imamo moža, ki obsoja to nizkoto in pod blatni nivó obrekovanja spadajoče postopanje te tonzurirane klike. Ta mož je škof Napotnik, ki je v svoji prepovedi povodom birmovanja javno pohvalil učiteljstvo brez izjeme, kajti, kdor izpolnjuje svoje dolžnosti tako vestno kakor vransko učiteljstvo, je res hvale vreden. Zasebnih razmer dotikati se ima pa "Slovenčev" dopisnik najmanjšo pravico. Sličnim klerikalnim napadom bomo posvetili v bodoče večjo pozornost.

— **Smrt na potovanju.** V nedeljo popoldne je izstopil na postaji Gratwein na Štajerskem iz vlaka, ki je vozil proti Trstu, neznan mož. Postal mu je slabo in v nekaj minutah je bil mrtev. Iz papirjev, ki jih je imel pri sebi, je razvidno, da se mož piše Mihael Plisić in da je bil na potu iz Amerike. Najbrže je doma iz bližine Reke, ker si je do tjakaj kupil vozni listek. Mož je imel pri sebi nekaj denarja.

— **Legar se širi** opasno okrog Celja. Na Kalobji, v Zibiki, v Skofji vasi je zbolelo več oseb, od katerih jih je že nekaj mrtvih.

— **Na državni višji realni v Gorici** so napravili maturo z dobrim uspehom Slovenci: Janovsky, Pirjevec, Gabrilec in Ličar.

— **Izgnil je mizarski mojster** Josip Prešern iz Gradišča pri Soči, uslužben v tovarni v Zdravščini. Ker so ga videli hoditi ob Sočinem bregu, sodijo, da je najbrž našel smrt v vodi.

— **Odlikovani Jugoslovani.** Na praški akademiji upodobljajočih umetnosti so dobili nagrade ti-le jugoslovanski umetniki: Slovenec Sv. Zabota, Hrvata Radivoj Krajner in Muha in Srb Pera Popović.

— **Nezgoda.** V torek se je približala v Trstu stanujoča Marija Kralj preveč ognjišču, tako da se ji je vnela obleka. Zadobila je tako težke opekline, da so jo morali kar najhitreje prepeljati v bolnico.

— **Nesreča pri vojaških vajah.** Preteklo soboto je imel trdnjavski polk v Pulju strelne vaje. Pri tem je en del granate prekmalu eksplodiral in zdrobil podčastnika Keberlu koleno tako, da bo sicer okreval, toda ostal za vse življenje hrom.

— **Strela udarila v ladjo.** Blizu Pulja je udarila strela v ribiško ladjo ribiča Abbeja in mu ubila 20letnega sina, drugega pa težko ranila. 70 letni stari je moral sam veslati z mrtvim in ranjenim sinom v ladji proti obrežju. Ko je prispel v Pulj, je plakal kot majhen otrok. Pri očividcih je vzbudil ta dogodek največje pomilovanje.

— **Sestanek potovalnih učiteljev v Zadru.** V Zadru so se 6. t. m. sestali potovalni učitelji iz južnih pokrajin, da si ustvarijo svojo organizacijo. Na shod so došli: A. Zmave iz Gradca in Fr. Belle iz Maribora, ravnatelj Gustav Pirc, Fr. Gombač in I. Legvart iz Ljubljane, A. Strekelj iz Gorice, Iv. Sancin iz Buzeta, Ant. Pozzo Balbi iz Lošinja, V. Baranović iz Dubrovnika, Lj. Rosić iz Imotskega, V. Anzulović iz Sibenika, M. Anderlić, St. Ožanić in Marko Vrsalović iz Zadra. Za predsednika je bil izvoljen g. Gustav Pirc. Po daljši debati se je sklenilo ustanoviti društvo, čigar namen bo, pospeševati in zastopati interese potovalnih učiteljev. V pripravljeni odbor so bili izvoljeni: Pirc, Legvart, Gombač, Vrsalović, Sancin in Pozzo Balbi. Za poverjenike so bili izbrani: za Štajersko Zmave, za Istro Trampuž, za Dalmacijo Ožanić. Društvo pošlje na poljedelsko ministrstvo spomenico radi stalnega nameščenja potovalnih učiteljev.

— **40letnica bitke pri Visu,** kjer je avstrijska mornarica pod poveljstvom Tegethoffa izvojevala sijajno zmago nad italijanskim brodom, bo 20. t. m. Ta dan bodo velike svečanosti, pri katerih bo sodelovalo 36 bojnih ladij. Slavnosti se udeležijo tudi fcm. Beck s celim štabom, admiral Montecuccoli in fcm. Varesanin.

— **Angleško brodovje na Reki.** Kakor javljajo z Reke, obišče angleško brodovje v prvi polovici meseca septembra tudi Reko. Pri ti priliki namerava guverner prof. Nako prirediti na čast angleškemu gostom veliko slavnost.

— **Oskrnba na triinpolletnem otroku.** V Brodu na Savi je Franc Kaparović oskrnil 3 $\frac{1}{2}$ letnega otroka. Kaparović je oženjen in je učinil že več takih svinjarij, a se je pred sodiščem vselej izrekal. Zdaj se menda ne bo.

— **Vlak je povozil v Sunji na Hrvatskem** pastirja Milića, ki je zaspal na železniški progi. Vlak mu je

odtrgal roko in nogo. Upajo, da ga ohranijo pri življenju.

— **Mlad ubijalec.** V Kaniži pri Brodu na Savi je 16letni Varga ustrelil s samokresom svojega očeta ter soseda Galicijanca. Vzrok tega dvojnega umora ni znan. Ubijalec je po činu zbežal, a so ga prijeli v Brodu. Imel je pri sebi 100 K, katere je najbrž ukradel Galicijancu, ki je bil premožen mož.

— **Smrten padec.** V Varaždinskih Toplicah je Josip Devčić pomagal neki dami stopiti v vlak. Ko je stal na stopnicah voza, je butnil v vlak voz s tako silo, da je Devčić padel s stopnic pod kolesa, ki so šla čezenj, da je bil na mestu mrtev. Devčić je bil jako priljubljen človek. Njegov sin je pisatelj in postane v kratkem zdravnik.

— **Kočijaš oropal svojega gospodarja.** Varaždinskega krojaškega mojstra Petra Mikaca je njegov kočijaž Mato Božić napadel na cesti in ga oropal za 170 K. Napadalec so zaprli.

— **Skladatelj srbske himne.** Odbor umetnikov, ki je imel nalogo, da oceni kompozicije za novo srbsko himno, je odločil, da je himna, ki jo je vglasbil in predložil Izidor Bajić, profesor glasbe na srbski veliki gimnaziji v Novem sadu, najboljša in za himno najpripravnější izmed vseh predloženih skladb. Prva nagrada v znesku 1000 dinarjev se je torej prisodila Izidorju Bajiću.

— **Mornar z oklopnice „Knjaz Potemkin“ v Ljubljani.** Danes je dospel v Ljubljano Rus Lev Markovič, ki je bil mehanik na ruski oklopnici „Knjaz Potemkin Tavrščeskij“, ki se je lani uprla proti državni oblasti in razvila revolucionarno zastavo. Kakor je znano, so se uporni mornarji končno izkrcali v Konstanci in izročili oklopnico rumunskim oblastnim. Mornarji so se na to razkropili po svetu, iskajoč si dela. Največ teh mornarjev je odšlo na Angleško. Med temi je bil tudi mehanik Lev Markovič, ki je dobil službo na nekem parkniku v Glasgowu, na katerem je odplul v Indijo in Avstralijo. Na povratku bi moral parknik pluti tudi v Odeso. Z ozirom na to je Markovič zapustil parknik, da ne pade v roke ruski policiji, ter se napotil po suhem nazaj v Glasgow. Mož je brez vsakih sredstev in prosi vse one, ki so prijatelji svobode in ki umevajo gigantsko borbo ruskega naroda za osvobodjenje od krutega absolutizma, da mu pomorejo vsaj toliko, da pride do Gradca. Blagohotne darove sprejema do jutri opoldne uredništvo našega lista.

— **Z rešilnim vozom** je bil prepeljan v deželno bolnišnico včeraj delavec Ivan Dolenc, delavec z Brezovice št. 8. Padel je z voza in si pri padcu zlomil desno nogo.

— **Na policijskih oglasih** se nahaja Leon Hirschberg, trgovec s kolesi, rojen leta 1868. v Dzialoszyku na Pruskem. Poneveril je koles v vrednosti 5200 K in napravil okoli 60.000 K dolgov.

— **Dva posebna vlaka.** Včeraj sta pripeljala v Ljubljano dva vlaka iz Sent Petra tukajšnje domobranice, v enem je bilo tudi nekaj mariborskih.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 7 Slovencev. Na Prusko se je odpeljalo 13 Macedoncev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Gospod D. S. je izgubil srebrno uro s kratko verižico in obeskom, vredno 48 K. — Kuharica Marija Govedičeva je izgubila denarnico s 6 K. — Posestnica Margareta Klemenčičeva je izgubila denarnico s 44 K. — Šolski učenec Jožef Tičar je našel zlat prstan, vreden 4 K. — Šolski učenec Daniel Detela je našel denarnico s 44 K.

— **Pozabljeno.** Na glavni pošti pri omari, kjer se oddajajo listi in tiskovine, je pozabil neki gospod držalo z zlatim peresom. Pošteni najditelj naj ga odda v našem upravnistvu.

— **Našel se je** v nedeljo v Rožni dolini na veseljenem prostoru zlat prstan. Dobi se pri predsedniku opeševalnega društva v Rožni dolini, g. Petrovčiču.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v restavraciji pri „Novem svetu“ (Marije Terezije cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Telefonska in urbojavna poročila.

Dunaj 12. julija. Danes je bil dobojevan boj za Kranjsko. Take napetosti in nervozne pozornosti na izid glasovanja še ni bilo, od l. 1895, ko je prišlo prvič na vrsto celjsko vprašanje. Pri g'a sovanju je manjkalo več poljskih poslancev. Po kratki debati — Malfatti, Pergelt in Šuster-

šič so se odpovedali besedi — se je začelo glasovanje. Najprej je prišel na vrsto predlog, naj se število kranjskih mandatorv pomnoži od 11 na 12. Ta predlog je bil sprejet s 23 proti 17 glasovom. Dr. Adler in Italijani so glasovali proti temu predlogu. Potem je prišel na vrsto Löckerjev predlog, naj se ta 12 mandat odkaze kočevskim Nemcem, v katero svrhu se ustanovi poseben volilni okraj. Tudi ta predlog je bil sprejet, vendar se je iz kočevskega okraja izločila slovenska občina Cepље in pa gorenjska občina Belapeč. Kočevci so dobili torej poseben nemški mandat na Kranjskem. Zatem je prišel na glasovanje Plantanov predlog, najse za kranjska mesta, trge in industrijalne kraje (izven Ljubljane) ustanovita dva samostojna mandata. Plantanov predlog je bil odklonjen s 26 proti 11 glasom in s tem je kranjsko meščanstvo in delavstvo pripravljeno ob vsako zastopstvo v državnem zboru Z odklonitvijo Plantanovega predloga je bila končana razprava o Kranjski. Zdaj je Šusteršič predlagal, naj se reasumira razprava o Koroški in o Štajerski v svrhu, da debe Slovenci kompenzacijo za kočevskim mandat. Predlog, naj se reasumira razprava o Koroški, je bil odklonjen s 27 proti 19 glasom. pač pa je bil sprejet s 26 proti 18 glasom predlog na reasumiranje razprave o Štajerski. Malfatti je konstatiral, da je bil svoječasni predlog dr. Ploja glede sedmega slovenskega mandata na Štajerskem odklonjen s 26 glasovi, da je torej reasumiranje pravilno. Za reasumiranje razprave o Štajerski so glasovali vsi Slovani in nemški klerikalci ter nemški kršč. socijanci. Drugi Nemci so proti temu zagnali strahovit vihar in jih psovali. Prizor je bil nad vse buren, kakor sploh vsa seja. V debati o 7. slovenskem mandatu na Štajerskem je prvi govoril grof Stürgkh. Nastopil je kot najstrastnejši nemški nacijonalec, drugi nemški govornik Kaiser pa je polagal celo svoje življenje na nemški altar, samo da ne dobe Slovenci 7. mandata na Štajerskem. Ko je še govoril dr. Adler se je seja pretrgala in se bo nadaljevala popoldne.

Dunaj 12. julija. Zdaj, ko so si Nemci zagotovili kočevski mandat, je postalo jako dvomljivo, če bodo dali zanj sploh kako kompenzacijo. Krščanski socialci in klerikalci so začeli omahovati. Današnja večerna seja bo jako burna in ker je oglašenih mnogo govornikov, zna trajati do pozne noči.

Dunaj 12. julija. „Deutsches Volksblatt“ javlja, da hočejo nemške neklerikalne stranke onemogočiti celo volilno reformo, ker so izvedele, da v Kočevju ne dobi mandata kak Nemec, marveč on dotni tehant.

Dunaj 12. julija. Dunajski Slovenci kličemo tistim Slovanom, ki so glasovali proti Plantanovemu predlogu: Sramota vam!

Dunaj 12. julija. Danes je kasacijski dvor kasiral obsodbo Dreyfusa s tem, da ne pride več pred vojno sod šče.

Sebastopol 12. julija. Storilca atentata na admrala Čukina še niso zasledili. Admiral je zadet v pljuča in je v največji smrtni nevarnosti, ker ni mogoče krogle iz pljuč dobiti.

Meteorološko poročilo.

Vršina nad morjem 669 Srednji arčni tlak 766.0 mm.					
Jul	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	9. sv.	733.8	20.1	sl. vzhod	oblačno
12.	9. sv.	733.5	19.0	sl. vzhod del. jasno	
	2. pop.	733.8	24.2	sr. jgvzhod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 20.3°, normalo: 19.7°. — Padavina v mm 0.3.

Franc

učenc III. gimnazijskega razreda

danes popoldne po kratki, težki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 14. letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Zemski ostanki ljubega, marljivega otroka se bodo v petek, dne 13. julija, ob treh popoldne v hiši žalosti, na Rimski cesti št. 23, blagoslovili in nato na novem pokopališču v lastnem grobu položili k večnemu počitku.

Sv. zadošne maše se bodo služile v Trnovski farni cerkvi.

V Ljubljani, 11. julija 1906.

Fran Vedernjak, c. kr. deželnosod. svetnik, oče. — **Flora Vedernjak**, roj. **Kohl**, mati. — **Elza, Albert, Florč**, sestra in brat. 2517

Mesto vsakega posebnega oznanila.

Pokrit break

malo rabljen, v popolnoma dobrem stanju za 6 oseb, lahek, za eno ali dvo-uprego, se prodaja po nizki ceni.

Podrobnosti pri **J. Pretnarju**, trgovcu na Bledu. 2392-5

Kvartet ljubljanskih šramljev.

Danes zvečer ob sedmih

KONCERT

V „ŠVICARIJI“

Vstop prost. Brez pobiranja.

Odbetniška zbornica kranjska objavlja tužno vest, da je njen član gospod

dr. Franc Prevc

odvetnik v Kostanjevici

dne 10. t. m. zvečer po dolgi bolezni v 43. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pokoji njegovi duši!

V Ljubljani, dne 11. julija 1906. 2507

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani oče, oziroma brat, gospod

Henrik Badiura

krojač

dne 11. t. m. ob 1/6. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni preminul.

Pogreb dragega ranjcega bo v petek, 13. t. m. ob 1/9. uri zjutraj. Ljubljene pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Toplice pri Zagorju ob Savi, dne 11. julija 1906.

Marija Badiura, roj. **Bukovnik**, žena, ozir. mati. **Rudolf**, absol. trgov. akad., **Janko**, stud. jur., **Hinko**, **Ciril**, **Metod**, sinovi.

Mesto vsakih posebnih naznanil. 2516

Od sobote, 14. julija do torka, 31. julija se bo v trgovini

„Pri slonu“ v Ljubljani, Prešernove ulice 50

(nasproti pošti)

zaradi takojšnje izpraznitve predajalo različno blago na drobno: Lepi jenski damski paletoti po zamčeno polovičnih cenah. Črna in tudi nekaj barvastega finega blaga za obleke po zamčeno polovičnih cenah.

Flaneta, lawn-tenniska, prej meter 22 kr., sedaj 12 kr. meter. Flaneta za spodnja krila, barvasta in turško-rdeče barve, čista volna. Moške srajce, bele in barvaste, kravate in še nekaj drugega blaga za moške obleke. — To blago se bo oddalo nizko pod nakupno ceno, ker mora biti lokal 1. avgusta t. l. izpraznjen.

Ravnoram se oddajo lepe štalaze, prodajalniške mize (pudelni), ogle dala za razložno okno in 2 obločnici.

gabršček, kar je s tega ozira dobro, ker pride sedaj na razpravo Primorska, in je naravno, da naj tu zastopa slovenske koristi primorski poslanec.

— **Dva nemško-nacionalna zagrizenca — načelnika na novi postaji v Gorici.** Kakor poročila „Soča“, sta imenovana za načelnika na novi postaji v Gorici dva najhujša nemška zagrizenca, neki Höpperger in Wieser. Höpperger je bil desletni načelnik v Herpeljah in je takoj, ko je prišel tja, prepovedal tamošnjim železniškim službencem govoriti slovenski. Wieser je pa tisti človek, ki je pred dvema letoma hujškal po Jesenicah, jo moral od tam odkuriti v Medvode, iz Medvode pa v Hiefau. „Soča“ pravi: „Proti imenovanju omenjenih dveh uradnikov v deželi, kjer Nemci nimajo ničesar iskati, protestujemo najodločnejše, opozarjamo na to državne in deželne poslance, da se dvignejo v glasen protest proti vladi ter povedo železniškemu ministru, kar mu tiče. Žaljenje na žaljenje, udarec za udarec — kaj ima slediti temu? Odpor, pa tak odpor, da ga bodo pomnili visoki izzivači in sramovalci našega naroda!“ Da, ministru Derschatti bo treba posvetiti, da ga bode minulo veselje uganjati svoje nemško nacionalne muhe!

— **Sodna vest.** Pisarniški predstojnik pri okrožnem sodišču v Celju, Anton Mravlag, je stopil v pokoj. Seveda njegov naslednik istotako ne bo Slovenec!

— **Avskultant gosp. dr. Fran Žiher,** ki je nedavno tega napravil sodnijski izpit, je premeščen iz Maribora v Litijo. Stara metoda! Na Spodnjem Štajerskem ne sme nobeden Slovenec več postati sodni adjunkt!

— **„Odbor „Glasbene Matice“** naznanja, da se občni zbor, napovedan na jutri, 14. t. m., zaradi smrti blagajnika vrši šele 28. t. m. ob 8. uri zvečer.

— **Kot klerikalen agitator in pretepač** se je sinoči poskušal odklopiti gospod hlapce nemške trvdke F. M. Schmidt, pa jo je menda taku skupil, da mu še danes po ušesih šumi.

— **Reklamni prospekt.** Delniška družba „Union“ je izdala jako ličen prospekt, ki služi v prvi vrsti v reklamne namene za hotel „Union“, je pa tudi koristen za občno povzdigo prometa tujcev na Kranjskem. Knjižica obsega polno lepih ilustracij, med njimi slike najlepših kranjskih znamenitosti. Poleg tega obsega knjižica primerne podatke o Ljubljani in o drugih kranjskih za tujca zanimivih krajih. Prospekti so tiskani v slovenskem, francoskem in nemškem jeziku in se bodo razposlali na vse hotele, letovišča, deželne zveze za promet tujcev itd.

— **Župnik pred 36 leti.** Leta 1870. je bila neka komisija c. k. deželnega sodišča, obstoječa iz sodnika Pessjaka, dr. Stöckelna, ranocelnika Gregorčiča in zapisničarja, v Sori na Gorenjskem. Po dovršeni komisiji je povabil takratni župnik gospode na kozarec vina. Med drugimi pogovori je vprašal dr. Stöckel g. župnika, ali on tudi v svoji fari pobira groše za sv. očetu. Župnik je na to odgovoril, da ne in pristavil: „Ako se v sv. očetu tako slabo godi, kakor poročajo časniki, naj pride na Kranjsko za župnika! Meni kot župniku se prav dobro godi!“

— **Zadužil se je 30letni delavec Viktor Mari** iz Smartna pri Litiji, ko je gredoč iz gostilne v Veliki Loki pri Trebnjem padel na tla, kjer ga je prijel božjast. Ležal je na ustih, ko so ga našli.

— **Projekcijski predstavo s predavanjem prirodi** v Kamniku v prostorih narodne čitalnice v soboto 14. t. m. fotograf g. Rožun iz Litije. Kazal bo slike o krasotah naše domovine in slike znamenitosti iz 16. stoletja in danes.

— **Zvonik bodo podrli v Sv. Križu pri Kostanjevici.** Potres 17. decembra 1905 in strela 29. junija sta ga toliko pretresla, da se je bati, da se podere sicer sam, če ga drugi ne bodo.

— **Obesil se je v Zalogu pri Postojni** 60letni posestnik Franc Žizman. Vzrok samomora neozdravljivi revmatizem in zadnji čas nekoliko zmešanost.

— **Na novi železniški prog** Trst-Jesenice se prične osebni tovorni promet dne 21. t. m.

— **S severne strani na Triglav** po 313 urnem plezanju. Doslej

se še ni nikomur posrečilo priti na tej strani na vrh, ker je stena skoro navpična.

— **Napis „Görz-Gorizia“ odpravljen.** Kakor se poroča iz Gorice, odpravijo na goriški postaji samonemško-italijanski napis „Görz-Gorizia“. Za sedaj ne napravi nobenega napisa.

— **Pevska slavnost v Rušah.** Dan slavnosti stoji pred vratmi Ruše zgubile so svoje vsakdanje obličje. Tam, kjer se je sicer raztegovala zelena tratica, nepohojena, stoji mogočno veliki pevski šotor v sredini, na eni strani obešena razvalina, predstavlja joč propalost germanske nadvlade. In kakor v posmeh si je uredil v njej Slovenec-trpin prijazno krčmo, kjer se mu veselo, svobodno srce raduje srečno rešene preteklosti. Na drugistranislavnostnega šotora zgrajena je prav po demačem vzorcu planinska kočica, vabeč svoje ljubitelje k prijateljskemu sestanku. In gori ob voglu se vzpenja mogočno v zrak, naš vseh znanec, naše veselje in naša bol, ljubljani „Zigertov stolp“. Samo oni, ki pozna naše Pohorje s svojimi štečimi potoki, temnimi gozdovi, mehkiimi trati in ter v sredini v tej krasoti prijazni vabeči stolp — ta ve, koliko smo imeli v njem. Bil je ljubljeneč kmeta in gospoda, drvarju in delavcu. Od vseh strani zelenega Pohorja so ga pozdravljali dan za dnevom veseli zadovoljni pogledi. In ko se je raznesel glas, „jutri gor“ — kot mravlje so prilezli od vseh strani, prihiteli k svojimi svetlišč, k njemu, ki je pokazal tako prav vsakemu njegovo najožjo domovino v najlepši luči. In zdaj ga ni več. Kaj pravim? Tam v Rušah se je začasno naselil, prišel doli med svoje prijatelje, da jih vabi za drugo leto zopet v jasne planinske višave. Dal dobri Bog, da bi gledal nad sabo azurno jasnega neba, ljubečega naroda mu ne bode zmanjkalo.

— **V nedeljo vsi v Ruše.** Za veselico, ki se bo vršila v nedeljo ob znožju divnega Pohorja v krasnih Rušah, delajo se velikanske priprave in brez dvoma bode ta veselica ena najlepših, najprijetnejših in najzabavnejših, kar se jih je dosedaj vršilo v naši lepi D ravs ki dolini. Naj torej nihče ne zamudi v nedeljo poleteti v čarobno planinsko vas — v slovenske Ruše. Naš klic bodi: v nedeljo vsi v Ruše!

— **Poskušan samomor s špiritom.** V nedeljo je slikarski pomočnik Alojzij Soršak iz Spodnje Polskave kupil liter špirta, da bi se končal z njim. Aretovali so ga zaradi surovega obnašanja. Soršak se je hotel usmrtiti, ker bi bil moral 6. t. m. nastopiti 5 mesečni zapor.

— **Oskrunil je 36letni železniški čuvaj Jakob Korošec** pri Mariboru 12letno hčer sosednjega čuvaja. Izvršil je ta čin večkrat. Obsojen je bil na 4 mesece ječe.

— **Velika nesreča.** V Lučauah na Štajerskem je te dni živinski trgovec Franc Straleb izročil pred gostilno voz s konjem hlapcu v nadzorstvo. Naenkrat se konj splašal in zdirjal čez dvorišče, za seboj potegne hlapca, da mu je glava bila ob tla. Hlapcu se je razbila lobanja, da so mu možgani izstopili. Bil je na mestu mrtev.

— **Blaznež.** Te dni je prišel v Šemnik pri Aržišah popolnoma nag blazen človek. Odvedli so ga k županstvu v Aržiše, kjer so ga preskrbeli z obleko, nato pa ga poslali v ljubljansko blaznico. Po poti je pa blaznež ušel, vendar so ga znova prišli in pripeljali na določeno mesto. Blaznež je najbrž Valentin Jerin iz Blagovice, okraj Kamnik.

— **V Rečici na Štajerskem** bo 12. t. m. blagoslovljenje zastave ondotnega prostovoljnega gasilnega društva, združeno z veliko ljudsko veselico.

— **Zasul.** 18letnega Franca Berčiča v Svetincih pri Ptujju je zasulo v jami za pesek in so ga izkopali mrtvega.

— **Smrten padec.** V ponedeljek je padel pri Sv. Urbanu pri Ptujju zidar Ivan Zelenik iz Vintarskega vrha s strehe hiše, katero je popravljaj. Padel je 8 m globoko, si razbil lobanjo in se v notranjosti tako poškodoval, da je čez 3 ure umrl.

— **Izmišljen napad na poštni voz.** Poročali smo te dni, da je bil poštni voz blizu Murecka na Spod. Štajerskem napaden in oropan. Kakor se je pa zdaj izkazalo, si je poštni hlapec izmislil ta napad, in sam ukradel denarno pismo, v katerem je bilo 2000 K denarja. Hlapec je priznal svoj čin.

— **Akademsko tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu** prosi svoje stare hiše, da se udeležijo narodne slavnosti v Rušah z društvenim trakom.

— **Demonstracije v Trstu.** Predsnočnim in snoči so bile v Trstu demonstracije radi volilne reforme. Predsnočnim so bili precej hudi konflikti z redarji, ki so morali parkrat z golimi sabljami razganjati demonstrante, ki so razbili po raznih hišah

več šip in od katerih jih je bilo več ranjenih in več aretovanih. Snoči pa je do 18.000 demonstrantov imelo miren obhod in ni bilo treba policiji nič posegati vmes. Slovenskim delavcem sta govorila Jernejčič in Kopač.

— **S samokresom.** Privatna uradnika Karel Kahler in Aleksander Konried v Trstu stase že večkrat hudo prepirala. Tako tudi predvčerajšnjim, ko je šel Konried od Kahlerja, pri katerem je kosil. Ko je Konried videl, da leti Kahler za njim po stopnicah, je potegnil samokres in dvakrat ustrelil v nasprotnika, katerega je enkrat smrtonosno varno ranil. Ranjenca so prepeljali v bolnico, napadalca pa zaprli.

— **Najden dezertor.** Na planini Visnitz v občini Kappl na Tirolskem so 2. t. m. našli v neki pastirski koči mrtvega topničarskega četovođjo Simona Horvata, ki je 29. decembra 1905 dezertiral od svoje baterije. Truplo je bilo že popolnoma strohnelo. Ker se je na srcaši še lahko dalo čitati s tinto pisano ime „S. Horvat“, se je s tem dognala identiteta. Horvat je ležal najmanj pol leta mrtev in je bil baje doma iz ptujske okolice.

— **Dvoje otrok zgorelo.** V ponedeljek se je igralo v okolici Spljeta troje otrok v hlevu posestnika Daplančiča. Pri tem je imel eden izmed njih vžgalico in s to zažgal seno. Mesto pa da bi zbežali na polje, pobegla sta dva otroka na svišli, kjer so ju našli starši in sosedje popolnoma pečena. Bilo jima je od 2 do 4 let. Vedno in vedno požari po otrocih!

— **Čez 50 let se je vrnil iz Amerike** domov v Dalmacijo kmet Bene Radovič. Izmed sorodnikov ga ni nihče več poznal in mnogo jih je že pomrlo. Materinski jezik je pa Radovič ohranil popolnoma, dasi v Ameriki ni skoraj nič hrvatski govoril.

— **Parni kotel je počil** v Stojnici na Hrvatskem v ondotni parni pilarni. Vse je vsled strašne detonacije bežalo na vse strani. Ko je ljudi minil strah, so opazili, da manjka strojnika in njegovega pomočnika. Našli so oba mrtva. Strojnikova žena, šele en mesec poročena, je hotela vsled tragične smrti moža skočiti v vodo, 18letni pomočnik je pa zapustil revno mater, za katero je skrbel že par let.

— **Umor iz osvete.** Predvčerajšnjim je v Novski na Hrvatskem logarski pomočnik Mato Vrbljanin ustrelil krčmarja Mijo Kosa iz osvete. Bil mu je dolžan 32 K na jedi in pijači, katerih mu pa ni hotel plačati. Kos ga je vsled tega tožil, kar je Vrbljanina tako razjezilo, da je vzel puško in Kosa v njegovi krčmi vpričo vseh gostov ustrelil.

— **Očeta ubil.** Seljak Andrija Vrabec v Vajlu pri Nitri je napadel predvčerajšnjim svojega očeta, ga s kuhinjskim nožem močno ranil in ga udaril s kolom po glavi, da je po kratkem času umrl. Storil je ta čin iz jeze, ker je bil vzet k vojakom.

— **Požar.** 10. t. m. je nastal ogenj v tvornici za vžgalice v Oseku. Vnela se je sušilnica, a sreča je, da je ta oddaljena od glavnega poslopja in se je ogenj lokalizoval. Škode je okoli 10.000 K.

— **Samomor.** Danes ponoči si je končal življenje trgovec g. Pavel Lozar. Ker jutraj ni odprl svoje sobe in na vse klicanje ni bilo odgovora, so poslali po ključavničarja, ki je vrata odprl. Našli so Pavla Lozarja vsega krvavega na postelji. Poklicani zdravnik je mogel le konstatirati, da je nesrečnik mrtev; prerezal si je bil z britvijo žile na vratu in na rokah. V Ljubljani je poznal vsak otrok Pavla Lozarja in znan je bil tudi zunaj dežele. Kdor ga je poznal, ga je imel rad. Bil je nenavadno inteligent, dovipen in zabaven mož. Kjer je bil Pavle — kakor ga je vsakdo klical — tam je bilo življenje. Pavle je bil duša vsaki družbi; bil je izboren pevec in odlični muzik, da malo takih, ali slab računar. Stara firma I. Lozar je že več let pešala. Castiljivi lastnik firme je vsled starosti in bolezni tako onemogel, da že davno ni več v stanu se zanimati za svojo trgovino. Začele so se eksekucije, stiska firme je bila v zadnjem času občeznana. Tu je umrl Pavel Lozar posegel po edinem sredstvu, ki mu je bilo pri rokah. Kako je skušal obvarovati firmo propada in očeta žalosti in morda sramote, je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil. To pismo se glasi: Prijatelji! Ne sodite me tako, kakor me bo sodil ostali svet. Šel sem v armado — toda nehotel. Skrb za hirajočega očeta, ki bi mu sodnija naložila zaradi krivde zapor, me je spravila tako daleč, da sem začel izposojevati trgovini — in to brez vednosti očetove — vsote, ki so sproti zadostovale, da so se premožne eksekucije ustavljale. Mislil sem, da povrnem zlahka diferenco, ali leto za letom sem moral dajati denar, ki ni bil moj, v nenasitno žrelo trgovine. Oče od dne do

dne slabejši, kupčija istotako. Ker nimam nikakega izhoda, padem kot žrtev! S tem se začne tragedija v naši rodbini. Oče preživi komaj par dni udarec, in sestra...? Kdo ve? — morda izginemo vsi trije. Moj oče je zavarovan in bo ostalo morda nekaj tisočakov, ki jih naj dobi „Glasbena Matice“. V „Avstro-ogrski banki“ so zastavljene srečke, ki bodo nesle nekaj stotakov kron. V moji lasti je vijolina vredna tri sto do štiri sto kron, ena vijolina vredna kakih 50 K, ena vijola vredna 160 do 200 K. Čelo, ki se nahaja v „Glasbeni Matici“, je last ravnateljja „Avstro-ogrsk banki“ g. Mühlbauerja. Klavir je last moje sestre Ele, ki ga bo brezdvomno prepustila „Glasbeni Matici“, vreden je gotovo 600 K. Dal bog, da se iztrži vse po najvišji ceni. Končno prosim vse, da mi oproste korak, ki se ga nisem nadejal, ki je pa prišel meni samemu nepričakovano. — Nesrečni — Pavle. — Človek ne laže tik pred smrtjo in zato ne dvomimo, da si je Pavel Lozar res le iz nagibov, ki jih je navedel v tem pismu, izposodil denar „Glasbene Matice“, v trdnem upanju, da ga bo mogel pravočasno vrniti. Pavel Lozar je bil mnogo let blagajnik „Glasbene Matice“. Za danes je bila napovedana skontracija, ker bi se moral jutri vršiti občni zbor. Nesrečnik gotovo ni mogel dobiti denarja, da bi bil vse spravil v red. Že zadnje dni so prijatelji Lozarjevi govorili: „Pavle je tako čuden — menda bo zblaznel“. Snoči se umrl sploh ni prikazal med svojimi znanci in danes je — mrtev. Koliko denarja je ranjki vzel iz blagajne „Glasbene Matice“, še ni natančno dognano. Govori se, da kakih 7000 K. Kako je posloval odbor „Glasbene Matice“ in kako je nadzorstvo poslovalo, da ni že prej prišel temu na sled, to se pač pojasni na občnem zboru; dotlej ni prav, če se — morda krivično — meče velika krivda na odbor in na nadzorstvo.

— **Tatvine.** Neki gospe je bil dne 7. t. m. ukraden otroški voziček s tremi kolesi, vreden 30 K. Voziček je bil svetlorjave barve. — Ključavničarskemu mojstru g. Ivanu Luznarju je dosedaj še neznan tat ukradel v Konjušnih ulicah št. 13 kokoši, vredno 1 K 40 vin. — Sobarici Mariji Kraševčevi je bilo dne 5. t. m. ukraden iz škatalje, ki jo je imela na hodniku, več obleke, vredne čez 30 K. — Francetu Kocjanu, posestniku na Dolenjski cesti št. 25, je nekdo odpeljal iz zaprtega svinjaka tri male prašičke, vredne 100 K. Gnal jih je po Dolenjski cesti, pri hiši št. 24 je bil od ondotnih prebivalcev prepuščen ter je popustil svoj plen na cesti. Ana Zrimšek, ondi stanujoča, je spravila prašiče v hlev in so se danes izročili lastniku.

— **Prijatelj alkohola.** Pred nekaj dnevi je zmanjkalo kavarnarju g. Leonu Pogačniku iz odklenjene kleti sedem steklenic šampanjca, tri steklenice likerja in nekaj vina, v skupni vrednosti 50 K. Sumljiv tatvine je bil delavec Blaž Pritekel, rojen leta 1889. v Turjaku, katerega je policija aretovala in je tatvino priznal.

— **Tukajšnje deželno sodišče** je dalo aretovati bivšega poštarja v Železnikih Ivana Murschetza, ki je bil pri zadnji porotni obravnavi obtožen in oproščen hudodelstva poneverbe. Na sled so baje prišli novim nerednostim.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 17 Slovencev in 4 Hrvati. 25 Hrvatov je šlo v Heb, 16 v Inomost, 18 pa v Scheibbs.

— **Pri včerajšnjem shodu** je našel v „Mestnem domu“ črkostavec g. Mihael Rožanc zlat obesek in ga oddal na magistratu.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

— **Slovenci v Ameriki.** V Pittsburgu je ponesrečil v tovarni Fran Vatovec iz Zgornjih Ležeč in je čez 6 dni umrl. Prišel je šele pred tremi meseci v Ameriko. — V Wankaganu je šel Ignacij Burja čez železnično progo. Ravno došli osebni vlak ga je zagrabil in butil s tako silo ob tla, da je bil na mestu mrtev.

Telefonska in urbojvna poročila.

Dunaj, 13. julija. V včerajšnji eji odseka za volilno reformo je Plantan v debati zaradi Štajerske z vsr odločnostjo pobijal nastopanje dr. Šusteršiča, ki spletkari in mešetari z vlado in z raznimi strankami za hrbtom slovenskih naprednjakov ter se drzne sprejeti in štajerski mandat kot kompenzacijo za kočevski mandat. Plantan je z ogorčenjem protestiral, da se skuša javno mne-

nje falsificirati in se z enim slovenskim štajerskim mandatom pokriti vse krivice, ki so prizadejale Slovincem po volilni reformi na Koroškem in na Kranjskem. Napredna stranka ne sprejme nikdar takega kompromisa. Pobijal je vlado, ki se je ponudila za mešetarja med vsemi strankami po drugih deželah, samo napram napredni stranki na Kranjskem ni imela srca in jo je brezsrčno izročila klerikalcem. Glasoval bode, kakor samo ob sebi umevno za sedmi štajerski mandat kot pošten Slovenec. Nima pa nič, če nemške stranke odklonijo vladno predlogo, ki pomeni za Slovence neizmerno in krvavo krivico. Taka reforma naj se rajše prepreči in se bo tega vsak pošten Slovenec le veselil. Take reforme nikdar ne sprejmemo. V prvi vrsti, je rekel Plantan, pa protestira da Šusteršič svobodomiselnih stranki niti naznanil ni, da hoče staviti danes predlog za reasumiranje. To je skupno delovanje klerikalcev.

Dunaj 13. julija. V današnji seji poslanske zbornice je bil soglasno sprejet predlog, naj vlada umakne in prekliče vse ukaze glede takse na sladkor. Vlada je v tem oziru uprizorila velik humbug, ki jasno kaže njeno neodkritosrčnost ter potrjuje, da je vse kar izjavlja o nagodbi z Ogrsko in o svoji vnemi za varstvo cislitvan skih krasti, prazna fraza. Zbornica je potem končala drugo čitanje obrtne reforme in razpravlja zdaj o podporah po ujmah in nezgadah zadetih krajem. Prihodnja seja bo v torek.

Dunaj 13. julija. D nes so imeli klubovi načelniki sestanek pri grafu Vetteriu. Ta je predlagal, naj ima zbornica prihodnji teden samo še eno sejo, odsek za volilno reformo pa naj zboruje do konca meseca. Po dolgi razpravi se je sklenilo, naj zbornica ravno toliko čas zboruje, kakor odsek za volilno reformo. Prihodnji teden bo zbornica imela seje v torek in v petek.

Dunaj 13. julija. Nemški nacionalci so imeli danes sejo, v kateri sta ministra Prade in Derschatta pojasnjevala položaj, kakršen je nastal vsled včerajšnjih sklepov odseka za volilno reformo glede Kranjske in Štajerske.

Dunaj 13. julija. Vsenemci hočejo danes predlagati, naj se anulira včerajšnji sklep odseka za volilno reformo glede kočevskega mandata in glede 7 slovenskega mandata na Štajerskem.

Petrograd 13. julija. Ministrstvo Goremykin je podalo demisijo.

Sebastopol 13. julija. Admiral Čukin je vsled dobljene rane umrl. Morilca še niso dobili. Sodi se, da je mrlec vrtnar Čukinove vile.

Pariz 13. julija. Ministrski svet je sklenil, predlagati danes v parlamentu, naj prizna Dreyfussu in Piquartu tiste stopnje, katere bi bila dosegla, če bi bila nepretrgoma sužbovala v armadi. Dreyfuss postane major pri topničarjih, Piquart postane brigadni general.

Gospodarstvo.

— **Dobavni razglas.** C. k. intendantca 3. voja naznanja trgovski in oortniški zbornici, da kupi za dobo od 1. oktobra 1906 do 30. septembra 1908 večje množine trdega in mehkega lesa za kurivo. Les bode dobavljati v sledeče kraje: Maribor, Celje, Ptuj, Celovec, Ljubljana, Trst in Gorica. Pismene ponudbe je vložiti za dobavljenje v Maribor, Celje in Ptuj do 25. julija, za Celovec do 23. julija, za Ljubljano do 30. julija, za Trst do 31. julija in za Gorico do 27. julija t. l. vsakokrat do 10. ure dopoldne. Dobavni razglas in splošni pogoji so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 12. julija 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta . . .	99.65	99.85
4 1/2% srebrna renta . . .	99.55	99.75
4% avstr. krona renta . .	99.70	99.90
4% zlata	117.90	118.10
4% ogrska krona renta . .	95.00	95.20
4% zlata	113.40	113.60
4% posojilo dež. Kranjske .	99.15	100.15
4% posojilo mesta Spiljet .	100.50	101.50
4 1/2% bos. herc. železnišk .	99.70	100.70
4% posojilo 1902	100.40	101.40
4% češka dež. banka k. o. .	99.50	100.30
4 1/2% z. o.	100.85	101.85
4 1/2% zast. pisma gal. dež. .	100.10	101.10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z .	105.60	106.60
4 1/2% pr.	100.20	106.70
4 1/2% zast. pisma Innerst. .	100.20	106.70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. .	100.00	100.20
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. .	100.00	100.40
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100.00	101.00
4 1/2% obl. češke ind. banke .	100.50	101.50
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.00
4% prior. dolenskih žel. . .	99.50	100.00
3% prior. juž. žel. kup. 1/2% .	321.10	323.10
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. .	100.35	101.35

Srečke.	211—	215—
Srečke od l. 1860/1	211—	215—
od l. 1864	279.50	281.50
tizske	155.50	157.50
zem. kred. I. emisije . . .	288—	295.40
II.	287—	293.60
ogrške hip. banke	258—	265—
srbške a frs. 100— . . .	97—	104—
turške	164.25	165.25
Basilika srečke	22.20	24.20
Kreditne	464.50	474—
Inomoške	79—	8—
Krakovske	85—	92—
Ljubljanske	56—	61.50
Avstr. rdeč. križa	49.30	51.30
Ogr.	30.25	32.25
Rudolfove	58—	63—
Salburške	71—	77—
Dunajske kom.	515.50	525.50

Dejnice.	168.75	169.75
Južne železnice	168.75	169.75
Državne železnice	675.25	676.25
Avstr.-ogrsk. bančne deln. .	1685—	1694.50
Avstr. kreditne banke . . .	668.75	669.75
Ogrske	808—	8—
Zivnostenske	242—	243—
Premogokop v Mostu (Brux) .	680—	680.50
Alpinske montan	574.75	575.75
Praške žel. ind. dr.	2739—	2749—
Rima-Muranyi	572—	573—
Trboveljske prem. družbe .	268—	269.50
Avstr. orožne tovr. družbe .	590—	594—
Češke sladkorne družbe . .	140—	142.50

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. julija 1906.

Termin.	50 kg K	7-62
Pšenica za oktober	50	6.48
Rž	50	6.07
Koruzi	50	5.45
Oves	50	6.50

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 06.3 Srednji kračni tlak 786.0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	9. zv.	735.7	20.4	sr. jg.vzhod	oblačno
13.	7. zv.	736.2	18.2	sl. vzhod	oblačno
14.	2. pop.	734.6	21.2	sred.vzhod del. oblak.	

Srednja večerajna temperatura: 21.2°, normala: 19.7°. Padavina v mm 1.0

Ivan Jereb
e. kr. davčni kontrolor
Pogreb umrlega pokojnika bo v soboto, 14. t. m. ob polu 11. dopoldne v Kranjski gori.
V Kranjski gori, 12. julija 1906

Neže Poljanšek
roj. Fortuna
ki je snoči, dne 12. julija, po dolgem mukopolnem trpljenju in sprejemu sv. zakramentov za umirajoče v 37. letu starosti blaženo zaspala v Gospodu.
Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 14. julija na tukajšnje pokopališče.
Blago rajno priporočamo v blag spomin in molitev.
V Žirih, dne 13. julija 1906.
Žalujoči ostali.

Zahvala.
Prav presrečno zahvalo iz rekam vsem, ki so mene in mojo rodbino med boleznijo in ob smrti dragega nam „Šmolčevega Franceljna“ čuvstvo tolažili in ga spremenili k večnemu počitku. Posebno toplo zahvaljujem gosp. Franjo Burgarja in slavno čitalnico za darovane vence in častno spremstvo z društveno zastavo.
V Spod. Šiški, 12. julija 1906.
Marija Štrukelj
2541 posestnica hiše „pri Šmolcu“.

Trgovski sotrudnik
starejša moč, samostojen in pošten prodajalec, ki bi bil zmožen neko večjo trgovino v večjem trgu na Štajerskem deloma samostojno voditi, se išče pod dobrimi pogoji.
Ponudbe naj se pošiljajo na naslov **Ivan Zupančič v Ljubljani, Križevniške ulice št. 6.**
2536—1 2398

Grand hotel „UNION“.
Danes in vsak dan
na vrtu ali v dvorani
dvojnati koncerti
vojaške godbe.
Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 40 vin.
V vinski kleti šrameljska godba.
Vstop prost. Odprto do 2. zjutraj.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florencio, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florencio, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejovic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Dunaj iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. V Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Prilika, kako se lahko in dostojno zasluži mnogo denarja.
Edina razpečevalnica **Oliver Standard**, onega prvovrstnega, jako uvedenega in vsako konkurenco daleč presegajočega ameriškega pisalnega stroja se bo, da se naša prodajna organizacija izpopolni, za **Kranjsko oddala** solventnim zmožnim osebam. Vseskozi solidna, stalna in dobičkonosna kupčija, ki nudi sijajno samostojno eksistenco. Če ste na razpolago, pa nam pišite takoj, toda ne zahtevajte zastopstva, če ne nameravate se posla čvrsto oprijeti in svojo lastno korist, ki je identična z našo energično zastopati. Okoli 2—3000 K glavnice je potrebne. — Ponudbe z navedbami referenc na
„OLIVER TYPEWRITER Co.“
Dunaj, I., Fichtegasse 5.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 2.000.000.— Rezervni zaklad K 200.000.— Podružnica v SPLJETU.
Kupuje in prodaja Zastopstvo le eksamptne Saje prodajne za vrednostne papirje.
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioriteto, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.
Promete izdaja k vsakemu tveganju. Vinkulacije in devinkulacije vojaške inštitutske kavelje. 37 Borzno naročila. 22
Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne voga do dne vridga. 3-79
Promet s čeki in nakaznicami.

Mlad trgovski pomočnik
mešane stroke, večje slovenskega in nemškega jezika, želi svojo službo s 1. septembrom premeniti.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2538 1

Hotel „ILIRIJA“
Jutri, v soboto, dne 14. julija
KONCERT
Ljubljanske Društvene godbe ob vsakem vremenu
Povsem nov program
Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 20 kr.
Za mnogoštevilni obisk se priporoča
Fric Novak, hotelir.

Trgovski pomočnik
dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, slov. in nem. jezika zmožen, če mogoče vojašine prošt, se pod ugod. pogoji sprejme v večjo trgovino.
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“.
2499 2

POZIV.
2539 1
Za Rezo Prevorčič (tudi Prevotljčič), najbrž Slovenko, ki je nazadnje služila v Sarajevu, je iz konkurzne mase „Brača Radojčić Nevesinje“ pri tem sodišču založenih 252 K 06 h, in se pozivlje ona, ozir. nje nasledniki, da ta denar tukaj takoj dvignejo, sicer se bo uradno deponiral.
Okrožno sodišče v Mostaru (Hercegovina)
L. S. dne 9. julija 1906

LEKARNARJA
PICCOLI-JA-V-LJUBLJANI
je izvršten
NARAVEN IZDELEK
1 steklenica z vsebino 1 kg stane 1 K 50 h
1 steklenica z vsebino 1/2 kg stane — „ 90 h.
(Poštni zaboj 3 kg netto stane 5 K 60 h, franko zaboj in poštnina.) 3731 34
Razpošilja se tudi v sodih po 10, 20 in 40 kg.
Vnanja naročila po povzetju.

„SVICARIJA“
Jutri v soboto, 14. julija t. l.
velik vojaški koncert
Začetek ob 1/2 osmih. Vst. p. nina 40 vin.
Za obilni obisk se priporoča z velespoštovanjem
IVAN KENDA
restavrat.

Prosim, prepričajte se!
Srajce, barvaste in bele
Kravate
Ovratniki
Nogavice, moške in ženske
Blago za bluže
Spodnja krila
Žrakovi
Čipke
Moderci
Rokavice in vsi predmeti se bodo od danes naprej po polovični ceni oddajali pri
Ernestu Sarku
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Gostilna
v Ljubljani, dobro dočea, se takoj odda.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2486—

Kuharica
ki zna samostojno kuhati, se išče za takej. — Ponudbe z navedbo zahtevne plače na g. **Hermine Weinberger**, Sesvete pri Zagrebu.

Učenke
za šivanje kakor tudi 2500—
izurjene šivilje
se sprejmo na **Karlovski cesti št. 6**

Blagajničarka in prodajalka
se sprejmete v prodajalno z mešanim blagom.
Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2540 1

10.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo 5-50 K.
Vesled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih s trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.
Vsi 4 pari samo 5-50 K.
Za naročitev zadostuje dolgost 2532 Razpošiljanje po povzetju
Izvoz čevljev **KOHANE**, Krakov št. 31.
Neugajajoče rad zamenjam.

Kvartet ljubljanskih šramljev.
Jutri, v soboto, 14. julija
ob polu 4. popoldne
KONCERT
v „SVICARIJI“
Vstop prost. Brez pobiranja.